

GAZETA POMORSKA

10
GR.

Nr. 108 AB

Poniedziałek, 24 października 1938

Rok 1

Aleksandrów Kujański, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartusy, Kościerzyna, Lipno
— — — Nowe-Miasto, Rybin, Sępólno, Starogard, Świecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Wejherowo, Wyrzysk — —

Wybory — to wielki plebiscyt narodowy

Wysokie uświadomienie narodowe Pomorza Frekwencja wyborcza do Senatu ponad 80%

Wczoraj odbyły się wybory delegatów do wojewódzkiego wyborczego kolegium senackiego. Wyniki wyborów w poszczególnych miastach i powiatach przedstawiają się — z uwzględnieniem przynależności delegatów do ugrupowań politycznych — następująco:

W Toruniu-mieście: delegatów 19, z tego OZN — 12, grupy prorządowe 7; głosujących 91%;

W Toruniu-powiecie: delegatów 5, z tego OZN — 5, głosujących 84%;

W Wąbrzeźnie: delegatów 5, z tego OZN — 5, głosujących 75%;

W Chełmnie: delegatów 6, z tego OZN — 3, grupy prorządowe — 3, głosujących 75%;

W Włocławku: delegatów 16, z tego OZN — 7, grupy prorządowe — 8, Str. Nar. — 1; głosujących 85%;

W Nieszawie: delegatów 8, z tego OZN — 8, głosujących 74%;

W Lipnie: delegatów 9, z tego OZN — 6, grupy prorządowe — 3; głosujących 84%;

W Ryplinie: delegatów 7, z tego OZN — 2, grupy prorządowe — 2, grupa „Jutra Pracy” — 3; głosujących 72%;

W Inowrocławiu: delegatów 11, z tego OZN — 4, gr. prorząd. — 7; głosujących 70%;

W Bydgoszczy-mieście: delegatów 27, z tego OZN — 16, gr. prorządowe 7, Str. Nar. — 1, inne ugrupowania — 3; głosujących 87%;

W Bydgoszczy-powiecie: delegatów 6, z tego OZN — 4, Str. Pracy — 1, inne grupy — 1; głosujących 72%;

W Szubinie: delegatów 6, z tego OZN — 5, Str. Nar. — 1; głosujących 82%;

W Wyrzysku: delegatów 7, z tego OZN — 2, grupy prorządowe — 4, Str. Nar. — 1; głosujących 75%;

W Chojnicach: delegatów 8, z tego OZN — 5, ugrup. prorządowe — 2, Str. Pracy — 1; głosujących 80%;

W Tucholi: delegatów 5, z tego OZN — 1, gr. prorządowe — 3, Str. Nar. — 1; głosujących 80%;

W Sępólnie: delegatów 3, z tego OZN — 2, gr. prorządowe — 1; głosujących 73%;

W Świeciu: delegatów 8, z tego OZN — 6, Stronictwo Nar. — 2; głosujących 80%;

W Grudziądzu-mieście: delegatów 15, z tego OZN — 14, gr. prorząd. — 1; głosujących 80%;

W Grudziądzu-powiecie: delegatów 4, z tego OZN — 3, gr. prorząd. — 1; głosujących 67%;

W Nowym Mieście Lubawskim: delegatów 6, z tego OZN — 5; głosujących 70%;

W Brodnicy: delegatów 7, z tego OZN — 1, gr. prorządowe — 6; głosujących 76%;

W Gdyni: delegatów 22, z tego OZN — 6, gr. prorządowe — 16; głosujących 60%;

W Wejherowie: delegatów 8, z tego OZN — 8; głosujących 77%;

W Kartuzach: delegatów 5, z tego OZN — 3, grupy prorządowe 2; głosujących 68%;

W Kościerzynie: delegatów 6, z tego OZN — 2, gr. prorząd. — 4; głosujących 76%;

W Starogardzie: delegatów 8, z tego OZN — 8; głosujących 72%;

W Tczewie: delegatów 9, z tego OZN — 4, gr. prorząd. — 2, Str. Nar. — 1, Str. Pracy — 1; głosujących 74%.

Ogółem w województwie uprawnionych do głosowania było 25.336.

Woły pańszczyźniane z „Drwęcy” i „Pielgrzyma” nie potrafią ruszyć bez jarzma

Niektóre pisma jak „Drwęca” i „Pielgrzym” itp. powołują się na naszą prasę, że w Polsce nie ma przymusu głosowania, że może głosować, kto chce.

Oczywiście, w Polsce nie ma przymusu nawet na przyznawanie się do polskości, nie ma przymusu na katolickość, patriotyzm. Nie ma także ustawowego obowiązku do polszczenia opanowanych przez Żydów placówek gospodarczych. Nie ma także przymusu śpiewania hymnu narodowego i nie ma również przymusu głosowania w wyborach.

Tu chcemy jeszcze poinformować

wspomniane pisma, że nie było przymusu budowania Gdyni, Centralnego Okręgu Przemysłowego oraz odebrania Śląska Zaolzańskiego.

Ale podobno w powiecie lubawskim jest przymus abonowania „Drwęcy” ponieważ w przeciwnym wypadku nie można dostać kredytu w pewnej instytucji bankowej. Czy to prawda?

Bo na głosowanie w wyborach jest przymus moralny i o tym wie dobrze każdy patriota polski na Pomorzu.

Tylko woły pańszczyźniane trzeba zaprzęgać do jarzma i poganiać knutem.

Nowe propozycje czeskie dla Węgier nie do przyjęcia

BUDAPESZT. Węgierska agencja telegraficzna donosi: Według wiadomości pochodzących z węgierskich kół oficjalnych, rząd czeski wręczył wczoraj rano posłowi węgierskiemu w Pradze nowy projekt czeski wraz z dołączonymi do niego mapami.

Propozycje czeskie mają być przywiezione do Budapesztu przez specjalnego

kuriera w niedzielę około północy.

BUDAPESZT. Według oświadczeń dobrze poinformowanych kół węgierskich propozycje czeskie, które były rozpatrywane na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów nie mogą w swej formie obecnej stanowić podstawy porozumienia.

Praga zerwała pakt z Moskwą

WARSZAWA. Donoszą z Pragi, że Czechosłowacja wypowiedziała swoje przyrzeczenie z Sowietami. W piątek w godzinach wieczornych minister spraw zagranicznych Chvalkovsky przyjął posła sowieckiego Aleksandrowieskiego i oświadczył mu, że Czechosłowacja przestała być zainteresowana w utrzymaniu paktu czechosłowacko-sowieckiego.

W Moskwie wiadomość o wypowiedzeniu przez rząd praski sojuszu militarnego z Sowietami, mimo że nie była niespodzianką dla politycznych kół sowieckich, zrobiła przynębiające wrażenie.

W kołach dyplomatycznych wskazują, że ostatnią więzią Sowietów ze sprawami europejskimi jest jeszcze pakt z Francją i... Liga Narodów. Przez wypowiedzenie sojuszu czesko-słowackiego pakt francusko-sowiecki, który stanowił jedynie część systemu sojuszy, stracił niemal całkowicie swe znaczenie praktyczne.

Następstwem tego będzie ostateczna izolacja Sowietów i odsunięcie ich od wszelkich wpływów na szerszej arenie międzynarodowej.

Decydujący wpływ Polski na stosunki w Europie Środkowej

BUDAPESZT. „Az Est” podaje wywiad przywódcy Słowaków posła Sidora udzielony warszawskiemu przedstawicielowi tego pisma. Sidor oświadczył, że jego wizyta warszawska posiada charakter wyłącznie informacyjny. „Przybyłem tu z tego powodu, powiedział Sidor, że mocarstwowa Polska będzie miała w najbliższej przyszłości decydujący wpływ na kształtowanie się stosunków w nowej Europie. Jest rzeczą oczywistą, że Słowacy pragną utrzymywać z mocarstwową Polską przyjazne stosunki. Przyszłość Słowacji w dużej mierze za-

Akt wyborczy Marszałka Śmigłego-Rydza

WARSZAWA. W lokalu gimnazjum przy ul. Klonowej 16, w obwodzie nr. 13, akt wyborczy do Senatu miał przebieg szczególnie uroczysty ze względu na obecność Pana Marszałka Śmigłego-Rydza, przybyłego do lokalu celem spełnienia obowiązku obywatelskiego. Pana Marszałka zgromadzeni wyborcy powitali przez powstanie.

Przewodniczący zagajając zebranie, podkreślił, że wszyscy obecni będą głosowali w warunkach szczególnie radosnych, gdyż w obecności Naczelnego Wodza ukochanej armii polskiej.

Rozpoczęło się głosowanie. Pan Marszałek, wywołany przez zastępcę przewodniczącego w kolejności, w jakiej jego nazwisko zostało umieszczone na liście wyborców, złożył swój głos. Wkrótce po nim kartkę z nazwiskiem kandydata złożyła pani Marszałkowa Piłsudska.

Po skończonym zebraniu zgromadzeni zgłoszali Panu Marszałkowi długotrwałą i burzliwą owację. Po zebraniu Pan Marszałek w towarzystwie adiutanta udał się pieszo do swego mieszkania.

leżeć będzie również od uchwał jej własnego sejmu. Słowacy z życzliwością odnoszą się do narodu węgierskiego i jestem przekonany, że takie same uczucia żywi on w stosunku do nas”.

Benesz w Londynie

LONDYN. W sobotę w południe wyładował na lotnisku w Croydon dr. Benesz w towarzystwie małżonki.

Dr. Benesz niezwłocznie po wyładowaniu udał się samochodem do Londynu.

Marynarz na pełnym morzu też chce głosować!

Kandyd. na posłankę do Sejmu p. Maria Frankowska w swoim przemówieniu na zebraniu przedwyborczym w Gdyni poruszyła m. in. lukę ordynacji wyborczej, nie dającą możliwości wypełnienia obowiązku obywatelskiego marynarzom polskim, którzy w dniu 6 listopada znajdować się będą na morzu.

15 listopada król Karol uda się do Anglii

LONDYN. Oficjalnie komunikują, że Król rumuński Karol II przybędzie do Londynu z oficjalną wizytą w czasie między 15 a 18 listopada. Król Karol będzie gościem króla angielskiego w pałacu Buckingham.

Meczec Omar obłożony

LONDYN. Wojska brytyjskie opanowały już niemal całą Jerozolimę, z wyjątkiem dzielnicy Haran-Esz-Szerif, w której znajdują się jeszcze powstańcy arabscy, zabarykadowani w meczecie Omara.

Mimo, że z minaretów meczetu nieustannie padają strzały, wojska brytyjskie, ze względu na rozkaz nakazujący szanowanie świętych obiektów, ograniczyły się tylko do otoczenia meczetu silnym kordonem.

Chcemy być silni i dlatego będziemy głosować

W dniu wczorajszym p. premier gen. Sławoj-Składkowski przybył do Turka w pow. kaliskim, gdzie wygłosił przemówienie — transmitowane przez Polskie Radio — na wielkim zebraniu przedwyborczym okręgu wyborczego, z którego p. Premier kandyduje do Sejmu.

Po krótkim wstępie p. Premier uprzedził, że nie wygłosi żadnej wielkiej mowy, ani że słuchacze nie usłyszą żadnych szumnych i ponętnych obietnic.

Natomiast — mówił dalej p. Premier — za swój obywatelski obowiązek uważam szczerze bez obłonek, po chłopsku odpowiedzieć na jedno tylko pytanie:

GŁOSOWAĆ CZY NIE GŁOSOWAĆ.

W myśl naszej Konstytucji mogą zmienić ordynację wyborczą jedynie izby parlamentarne: Sejm i Senat.

Dlatego wybory obecne mają szczególnie ważne znaczenie dla przyszłości Polski.

Mimo to istnieją w Polsce ludzie specjalnie wygodni, którzy dziś nie chcą głosować do Sejmu, mającego poprawić ordynację wyborczą.

Musimy chociażby różnymi drogami, ale wszyscy, zejść się razem na stromym i trudnym do osiągnięcia szczyte, którego imię

JEDNOŚĆ NARODOWA.

Wszystkie wzajemne niechęci i urazy musimy porzucić dla tej jedności.

Nie ma dziś czasu na upory i bojkoty partyjne.

Baczymy, abyśmy tymi ślepyimi bojkotami nie „zbojkotowali“ potęgę Rzeczypospolitej.

Dziś przywódcy stronnictw politycznych usiłują bojkotować wybory.

Najbardziej zdecydowanie występują tu przywódcy Stronnictwa Narodowego.

Nie jest to żadną niespodzianką. Bojkotowali oni całą pracę dla państwa Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego i bojkotują do dziś dnia wszystko, co w Polsce nie odpowiada ich celom.

Wierzę głęboko, że ofiarny robotnik i chłop polski nie pójdzie tą samą drogą bezmyślnego bojkotu, którą idą przywódcy endeccy.

Wierzę w zdrowy instynkt państwo-

wy narodu polskiego i dlatego wierzę, że bojkot wyborów, prowadzony w groteskowym, karykaturalnym wysiłku trzech sztabów: endeckiego, socjalistycznego i ludowcowego, że

TAKI BOJKOT NIE UDA SIĘ.

Na szczęście bowiem nie mieszkamy na słonecznej wyspie, gdzie moglibyśmy gnuśnieć w bezczynności i swarach.

Przodkowie nasi osiedli na skrzyżowaniu dróg Europy w surowych warunkach bytowania, gdzie możliwą jest jeno klęska lub zwycięstwo. (Oklaski).

Klęsk mieliśmy już dosyć w ciągu wieku ubiegłego

Teraz

CHCEMY ZWYCIĘSKIEGO, POTĘŻNEGO BYTOWANIA POLSKI. CHCEMY BYĆ SILNI.

(Huczne oklaski).

Bojkot zaś instytucji własnego państwa jest bronią słabych, zgorzkniałych i zawiedzionych. Dlatego my wypełnimy nasz obowiązek.

W imię jedności narodu i pod hasłem poprawy ordynacji wyborczej **BĘDZIEMY GŁOSOWAĆ.**

Kanton w płomieniach

Zajęcie Kantonu - ostatecznym ciosem dla rządu Czang-Kai-Szeka

HONGKONG. Według otrzymanych doniesień, miasto Kanton zajęte przez Japończyków stoi w płomieniach. W kilku dzielnicach płoną gmachy publiczne, domy oraz fabryki podpalone przez cofające się oddziały chińskie. Elektrownia została uszkodzona, wskutek czego większa część miasta jest pogrążona w ciemnościach.

Jak się obecnie okazuje, Kanton został zajęty przez nieliczne siły japońskie, nie przekraczające 3.000 ludzi.

TOKIO. Agencja Domei donosi: Według niepotwierdzonych wiadomości prasowych, pochodzących z Hon-Kongu przybyli tam zupełnie nieoczekiwanie Czang-Kai-Szek w towarzystwie żony. Odbył on rzekomo konferencję z brytyjskim ambasadorem Kerrem.

Prasa japońska komentując zajęcie Kantonu twierdzi, iż stanowi ono ostateczny cios dla rządu Czang-Kai-Szeka.

Ryk syren oznajmił Japonii zdobycie Kantonu.

TOKIO. Wiadomość o całkowitym zajęciu Kantonu została ogłoszona w całej Japonii przez radio oraz ryk syren okrętowych i fabrycznych. Niezwłocznie u-

formowały się żywiołowe manifestacje, które przebiegły przez ulice miasta pomimo niepogody i zakazu władz urzędowania wszelkiego rodzaju manifestacji.

Wszystkie miasta są bogato przybrane flagami i iluminowane. W manifestacji w Tokio brały udział stutysięczne rzesze ludności.

Życie w Hankau zamarło

Miasto bez światła i wody

Ludność ożylna Hankau w popłochu opuszcza miasto, uwożąc co tylko można ze swego dobytku

HANKAU. Wobec opuszczenia miasta Hankau przez znaczną część ludności, na ulicach życie prawie całkowicie zamarło. Wszystkie sklepy są zamknięte a ruch uliczny został zredukowany do minimum. Nawet elektrownia przestała działać. Koncesja francuska otrzymuje światło z elektrowni znajdującej się w kon-

cesji brytyjskiej. W każdej chwili należy oczekiwać, iż zostanie wstrzymana praca wodociągów. Władze francuskie przedsięwzięły odpowiednie środki ostrożności, by zapewnić koncesji dopływ wody i elektryczności. Z dniem wczorajszym przestały odchodzić pociągi w kierunku południowym.

Monumentalny gmach nowoczesnej strażnicy pożarnej stanie w Gdyni

Po opracowaniu przez pięciu inżynierów gdyńskich planów strażnicy pożarnej dla miasta Gdyni w pierwszej fazie, rozpoczęta została praca nad wykonaniem planów w drugiej fazie, co zostanie ukończonych z końcem roku bieżącego. Następnie wykończonych będą rysunki robocze i z wiosną roku przyszłego, podjęte będą właściwe prace budowlane.

Gmach strażnicy w Gdyni, nad której realizacją czuwa osobiście komisarz rządu m. Gdyni mgr. Sokół, stanie przy ul. Słowackiego, pod stokami Kamiennej Góry, na terenach o obszarze ponad 2000 m. kw. Kubatura gmachu wyniesie przeszło 10.000 metrów sześciennych.

Garaze i pomieszczenia na sprzęt

przeciwpożarowy będą wbudowane szkarpach stromego zbocza Kamiennej Góry. W gmachu znajdują się koszary dla strażaków, mieszkania dla żonatych biura, sala techniczna i do prac pogładowych, atelier dla radiostacji nadawczo-odbiorczej, komory doświadczeniowe (laboratoria) i sale wykładowe.

Gmach będzie szczytem najnowszych zdobyczy techniki z urządzeniami pneumatycznymi do suszenia węży, sygnalizatorami świetlnymi, akustycznymi i radiowymi.

Miastu portowemu przybędzie więc strażnica, jaką trudno by znaleźć w największych stolicach Europy.

Koszt budowy strażnicy przekroczy 700.000 zł. nie licząc wartości terenu.

Związek Polaków z Zaolzia polaczy się z Obozem Zjedn. Nar.

CIESZYN. W Cieszynie Zachodnim odbyło się nadzwyczajne zebranie delegatów Związku Polaków, pierwsze od chwili powrotu Śląska Zaolziańskiego do Macierzy.

Obrazy, na które przybyli delegaci z całego Zaolzia, zamieniły się w spontaniczną manifestację narodową.

Zebranie zagał prezes dr. Wolf, który podał następnie do wiadomości, że prezydium Związku Polaków uchwalilo nie rozwiązywać na razie organizacji, ale utrzymać ją, by następnie stanąć w niedługim czasie do twórczej pracy w myśl hasła konsolidacji narodowej. Oświadczenie to przyjęto burzą oklasków.

Drugi mówca ks. Berger wskazał na analogię programu Związku Polaków i Obozu Zjednoczenia Narodowego. Obie te organizacje mają na celu skoncentrowanie społeczeństwa.

Na podstawie uchwały prezydium Rady Związku Polaków będzie istniał jeszcze tylko krótki czas, po czym polaczy się z Obozem Zjednoczenia Narodowego.

Prezydent Turcji powraca do zdrowia

ANKARA. W stanie zdrowia prezydenta Kemala Atatürka nastąpiła znaczna poprawa. Chory wszedł już w okres rekonwalescencji.

Katastrofa w porcie francuskim

BOULOGNE SUR MER. Holownik francuski „Merinie“, który zderzył się z parowcem angielskim „Matra“ został tak poważnie uszkodzony, iż prawie niezwłocznie po zderzeniu zatonął. Palacz holownika został zabity.

Maniak goniący za rozgłosem zamordował szefa bułgarskiego sztabu generalnego

SOFIA. Ogłoszono tu komunikat oficjalny o dochodzeniach w sprawie zabójstwa gen. Peeva i mjr. Stojanowa.

Z zebranych dotychczas materiałów wynika, że zbrodnia była aktem czysto osobistym Kirowa, człowieka niezrównoważonego i nienormalnego, który od najmłodszych lat ujawniał tendencje zbrodnicze. Przed wielu laty Kirow zamordował pewnego włościanina i został skazany na karę więzienia. Zabójca pozostawił list adresowany do prokuratora, z którego wyraźnie wynika, iż jest to maniak, usiłujący uzyskać jak największy rozgłos przez popełnienie zabójstwa wybitnej osobistości, a następnie samobójstwo.

Niekaralne przestępstwa

Istnieją przestępcy nie ścigani przez żaden kodeks karny, mimo, że stanowią groźne niebezpieczeństwo dla każdego. Spotykamy ich na każdym kroku, rozmawiamy z nimi przyjaźnie, zapraszamy do naszego domu, a oni wnoszą ze sobą najgorsze z nieszczęśliwych — chorobę. Są to t. zw. „nosiciele bakterij“, t. j. jednostki, posiadające organizm silny i odporny, które stykając się z osobami chorymi np. na grype, anginę itp. lub też nabywając w inny sposób zarazki tych chorób, same nie ulegają chorobie, przenoszą jednak te zarazki, mimo woli na swe otoczenie.

Takim „nosicielem bakterij“ może być każdy. Dlatego w okresie jesiennej słoty, zimowej szarugi, podczas nasilenia grypy, anginy itp. kiedy w powietrzu unoszą się miliardy bakterij, należy pamiętać o tym, że furka, przez którą zarazki chorobotwórcze dostają się do organizmu — jest jama ustna i gardło i, że przez częste i gruntowne dezynfekowanie jamy ustnej i gardła, można zapobiec chorobie i przeniesieniu jej na otoczenie. Płukanie ust nie jest dostateczną dezynfekcją. Potrzebne są środki antyseptyczne, np. pastylki ANACOT, które opuszczając się powoli w ustach, rozwijają silne i długotrwałe bakteriobójcze działanie w jamie ustnej i w gardle. Pastylki ANACOT można zżywać często i wszędzie, ponieważ są smaczne i zżywanie ich nie przedstawia żadnych trudności. Najgroźniejszym niebezpieczeństwem jest zawsze zetknięcie się z osobą zaziębną, ponieważ jednostka, która ma katar, kaszle, lub kicha, rozsiewa wokół siebie zarazki chorobotwórcze, jednak stykając się z ludźmi zdrowymi, powinno się również zachować wszelkie środki ostrożności. Bakterij lekceważyć nie wolno. Z tym niewdzielnym, a groźnym wrogiem walczyć należy wtedy, gdy nie jest jeszcze za późno, gdy nie zaatakował jeszcze organizmu, bo zapobieganie jest łatwiejsze niż leczenie. (1934)

Powrót prochów bojowca o niepodległość z Ameryki do Polski

Z Ameryki do Gdyni przywieziono urnę z prochami wybitnego bojowca dawnej P. P. S. uczestnika akcji pod Bezdanami — s. p. Aleksandra Damastego (pseudonim „Daniel“), który zmarł w Chicago w r. 1935 przy czym przed śmiercią wyraził życzenie, by go pochowano w Polsce.

W niedzielę w sali rady miejskiej w Gdyni w obecności członków Związku Legionistów i Związku Peowiaków, komisarz Rządu Sokół przekazał uroczystie urnę z prochami s. p. Aleksandra Damastego jego siostrze, która jest obywatelką Gdyni.

W uroczystości wzięły udział liczne organizacje gdyńskie.

Gdynianie prosza rodaków za Olzia na obchód 20-lecia Niepodległości

W wypełnionej po brzegi hali wystawowej w Gdyni odbyło się wczoraj imponujące zebranie przedwyborcze OZN gminy śródmiejskiej. Zebranie zagał przewodniczący obwodu OZN p. Ewert-Krzemieniecki, po czym przemawiali kandyd. na posłankę do Sejmu p. Róża Frankowska, radna miejska i działaczka społeczna, która obszernie omówiła potrzeby Gdyni oraz kandydaci na posłów do Sejmu pp. Groth i Janicki.

Zebranie wysłało depeszę do wicewojewody śląskiego Malhomme z prośbą o zaproszenie rodaków z Zaolzia do Gdyni na 20-lecie Niepodległości.

Przegląd prasy

Nie będzie amnestii

Cała prasa stołeczna zajmuje się sprawą amnestii, o której krążyły uporczywe pogłoski. Powodem aktu łaski darowania przewin miało być 20-lecie Niepodległości. Jak donosi „Czas“:

„...pogłoski te krążyły ze szczególnym nasileniem w okresie znanych rozmów między opozycją centrolewicową i wicepremierem Kwiatkowskim.

Obecnie pogłoski te całkowicie uciły. Mówi się natomiast, iż ogłoszenie amnestii jest w ogóle bardzo problematyczne. Dwudziestolecie odzyskania niepodległości nie będzie bowiem — jak słychać — obchodzone jako jubileusz, a jedynie jako zwyczajna rocznica“.

Niewątpliwie wielu będzie tego żałowało.

Posel Sidor całkowicie zadowolony

„Expr. Poranny“ publikuje wywiad swego współpracownika z wracającym do Bratysławy posłem Sidorem. Rozmowa odbyła się w samolocie.

„...czy przynajmniej wraca pan zadowolony z podróży do Polski?”

— Całkowicie. Atmosfera rozmowy dzisiejszej (czwartek ub. tygodnia) była szczerą i przyjazną. Uważam to za podstawowy warunek powodzenia. Jestem podbity bezpośredniością ministra Becka. Dzięki temu w ciągu godziny doszliśmy do porozumienia we wszystkich podstawowych sprawach.

Posel Sidor sięga do kieszeni i wyjmując zwykły, skromny notesik. Stroniczki tego notesu zapisane są drobnymi notatkami, — wśród nich nazwisko jednego z dyktatorów, opodal zdanie o Polsce.

Posel Sidor wpisuje kilka nowych słów przepłatanych cyframi i starannie chowa notesik.

— Ten notes wart jest dla mnie więcej, od całej tej teczeki“.

Tak, zawarte w nim całe porozumienie Słowacji z jej wielką siostrą Polską.

Bezlitownie i ostatecznie

„Kurier Poranny“ rozważa sytuację wyborczą w związku z wyborami do izb ustawodawczych. Pisząc o stronniactwach opozycji zaznacza:

„...Partie zapominają jednak, że kto uchyla się od pracy dla wygody osobistej, może w pewnej chwili znaleźć się całkowicie poza obrębem życia czynnego. Czasy dzisiejsze nie są łaskawe dla tych, którzy boją się pracy i odpowiedzialności. Czasy dzisiejsze wymagają od wszystkich wzmożonej aktywności i odwagi. Tych, którzy tego nie rozumieją, życie samo będzie eliminowało bezlitownie i ostatecznie“.

Tak też będzie i z partiami, które lekając się próby sił w walce wyborczej, uchy-

Porządkowanie chaosu

rodkowo-europejskiego trwa i — mimo wysiłków, zmierzających do opóźnienia, a może nawet uniemożliwienia procesu normalizacyjnego — będzie doprowadzone do końca.

Europa środkowa będzie skonsolidowana i zapanują w niej warunki, gwarantujące pokojową współpracę zamieszkujących ją narodów, choćby się to nie podobalo tej reszcie współpracowników dr. Benesa, którzy jeszcze mają ciągle w Pradze coś do powiedzenia.

Potężny wysiłek dyplomacji polskiej, zmierzającej do przyspieszenia realizacji nowego układu stosunków geo-politycznych środkowej Europy jest w tej chwili przedmiotem komentarzy całej światowej opinii publicznej. Starają się też ci i owi tendencje polskie wypaczyć, bądź przez pewne manewry polityczne zabiec im drogę. Dobrze byłoby, żeby zdano sobie wreszcie w pewnych biurach dyplomatycznych i redakcjach dzienników sprawę z tego, że Polska nie podejmuje akcji politycznych bez powzięcia uprzednio zdecydowanego postanowienia, że akcja taka, mająca przynieść rezultaty zgodne z interesami narodu polskiego — będzie napewno doprowadzona do końca.

Będzie też doprowadzona do końca akcja, mająca na celu uzyskanie takich nowych granic państwowych w rejonie bezpośredniego zainteresowania polskiego, które zagwarantują Polsce bezpieczeństwo i możliwość pokojowej współpracy z sąsiadami.

Praca podjęta przez dyplomację polską jest skomplikowana i nie łatwa. Utrudniona jest równocześnie — do pewnego stopnia — tymi manewrami niektórych czynników zagranicznych, o których obecnie, chwilowo, wspominamy tylko pobieżnie.

Nowe zdobycze na odcinku morskim

Mimo, iż dynamika rozwojowa handlu zagranicznego Polski uległa w pewnym stopniu zahamowaniu, obroty towarowe przez porty polskie nadal rosną, osiągając rekordowych cyfr, a udział obrotów morskich w naszym handlu zagranicznym stale się podnosi.

Obroty towarowe Gdyni w ciągu pierwszych 8-miu miesięcy rb. osiągnęły 5.977,1 tys. ton, wobec 5.884 tys. ton w analogicznym okresie r. ub. i jeżeli w

ostatnich miesiącach rb. nie zajdzie niekorzystna zmiana w rozwoju obrotów portowych, oczekiwac należy osiągnięcia dla całego rb. nowego rekordowego rezultatu w tej dziedzinie.

Wzrost wykazują również obroty portu gdańskiego. Wyniosły one w ciągu pierwszych 8 miesięcy rb. 4.785 tys. ton wobec 4.618,4 tys. ton w analogicznym okresie r. ub.

O wzrastającym znaczeniu handlu

morskiego w ramach naszych ogólnych obrotów handlowych świadczy fakt, że udział portów polskich osiągnął w ciągu pierwszych 7-miu miesięcy rb. pod względem ilości 80,5 proc., przy czym udział ten w wywozie dosięga 84,1 proc., a w przywozie stanowi 64 proc. Tak więc przeszło 4/5 naszego handlu zagranicznego pod względem ilości odbywa się drogą morską, a zaledwie 1/5 granicami lądowymi. Transporty morskie obejmują, oczywiście, w pierwszym rzędzie towary masowe, mniej wartościowe, dla których powolniejszy ale tańszy transport drogą wodną jest dogodniejszy.

Trwałym osiągnięciem, które wywrzeć musi pomyślny wpływ na bilans płatniczy, jest postępująca naprzód rozbudowa polskiej floty handlowej. W sierpniu rb. odbyło się w Anglii wodowanie 2-ich nowych statków: ms. „Sobieski, który wejdzie w skład floty Tow. Gdynia—Ameryka, oraz ss. „Lida“, który powiększy flotę Polsko-Brytyjsk. Tow. Okrętowego. Ponadto w budowie są 4 jednostki: ms. „Chrobry“, ms. „Łódź“, ms. „Bielsko“, oraz ss. „Olza“. Ten ostatni statek budowany jest przez morską stocznnię w Gdyni. Z chwilą wykończenia będących w budowie statków, tonaż polskiej floty handlowej wzrośnie o około 35 tys. ton rejestrowych brt., co jest równoznaczne ze zwiększeniem obecnego tonażu floty handlowej o około 35 proc.

W tych warunkach nie ulega wątpliwości, że polska flota handlowa zacznie zajmować coraz poważniejsze miejsce w obrotach naszych portów.

Również w dziedzinie organizacji naszego handlu zamorskiego zanotować możemy ostatnio doniosłe osiągnięcie, jakim jest powstanie w Gdyni „Arbitrażu bawełnianego“. Arbitraż ten, z czasem w miarę dalszego rozwoju handlu bawełną przekształcony zostanie w giełdę bawełnianą i stanowić będzie ośrodek pośredniczący w handlu bawełną nie tylko z polskim zapleczem, ale i z sąsiednimi krajami.

Postępujące prace nad budową Kanału Przemysłowego w Gdyni stanowią również sukces na odcinku morskim, gdyż już w roku przyszłym umożliwią powstanie warunków dla rozbudowy szeregu gałęzi produkcji, których rozwój pozostaje w bliższym lub dalszym związku z morzem.

Bilans naszej tegorocznej pracy nad morzem jest pozytywny, a osiągnięte rezultaty mogą napawać nas słusznym zadowoleniem.

W 800-lecie zgonu Bolesława Krzywoustego

wojsko polskie złoży hołd potężnemu władcy Piastowskiej Polski

W roku bieżącym przypada 800-letnia rocznica śmierci króla Bolesława Krzywoustego, jednego z najpotężniejszych władców Polski. Prochy jego — jak wiadomo — spoczywają w bazylice katedralnej w Płocku. W rocznicę tę, dn. 28 bm. staraniem komitetu obchodu, w katedrze plockiej odbędzie się uroczyste nabożeństwo za spokój duszy Bolesława Krzywoustego, a na sarkofagu w kaplicy królewskiej, będą złożone wieńce. W nabożeństwie wezmą udział delegacje stowa-

rzyszeń, cechów i korporacji oraz przedstawiciele władz wojskowych, cywilnych i sądowych.

Rozkazem p. ministra Spraw Wojskowych płocki pułk artylerii lekkiej otrzymał Bolesława Krzywoustego za swego szefa i patrona. W końcu listopada w plockiej bazylice katedralnej będzie wmurowana artystycznie wykonana tablica, upamiętniająca to wydarzenie, pułk zaś złoży przed sarkofagiem hołd swój i symboliczny meldunek.

Światowy Związek Polaków w hołdzie Polakom Zaolzańskim

W poniedziałek, 24 października odbędzie się uroczyste zebranie Prezydium Światowego Związku Polaków z Zagranicy oraz władz organizacji, współpracujących celem uczczenia faktu powrotu Śląska Zaolzańskiego do Macierzy. Na-

zebraniu tym złożony zostanie hołd tym wszystkim Polakom zza Olzy, którzy ponieśli zasługi w dziele pracy na niwie narodowej, przyczyniając się walcnie do przyłączenia tej ziemi do Polski.

lily się od niej, a przed tym popisały się prorocztwami odwrotnymi do wyników.

Warunek zgody

Kraków przygotowuje się do wyborów samorządowych. Endecki „Głos Narodu“ lansuje utworzenie wspólnego antyżydowskiego frontu ugrupowań chrześcijańskich. Myśl niezła — ale endecy, jak to bywa, rzecz uzależniają od pewnego warunku. Oznajmia o nim „Głos Narodu“:

„...Jeden jest tylko warunek powodzenia tego projektu... Zjednoczenie takie nie może być dziełem ani jednej partii, ani żadnego polityka. Nie moż-

na go zaczynać na politycznej platformie. Nie można go próbować pod patronatem politycznej organizacji. Jeśli się w ogóle uda, to tylko wtedy, gdy będzie tworzone pod patronatem nadpartijnej i bezstronnej organizacji lub instytucji, która daje gwarancje swej bezinteresownej służby dla chrześcijańskiego i narodowego Krakowa.

Jeżeli nie patronat partii, nie stronniactwa ani żadnej organizacji politycznej, to w takim razie pewno jakiego stowarzyszenia wyższej użyteczności. A więc odpowiedzialnie wyborów samorządowych! W r. 1933 panowie endecy byli innego zdania o wyborach do rad miejskich.

Rozwiązanie w sprawach Czecho-Słowacji musi nastąpić szybko!

Dobrze jednak będzie już teraz pewne rzeczy stwierdzić wyraźnie. W świetle ostatnich wydarzeń rysowała się więc przede wszystkim chęć Pragi uregulowania spraw terytorialnych z Czecho-Słowacją kosztem... Słowacji. Gotowa jest mianowicie Praga odstąpić Węgrom bodaj więcej z południowych ziem słowackich, aniżeli sami Węgrzy tego żądają, natomiast zwrotowi Rusi Przykarpaciej — Praga przeciwstawiła się gwałtownie. Jest rzeczą oczywistą, że w takim kształtowaniu stanowiska czeskiego rolę decydującą odegrała zła wola. O ile bowiem ziemie południowej Słowacji, zamieszkałe w przynależącej większości przez ludność węgierską bezsprzecznie przyspać powinny Węgrom, o tyle część tych ziem, na których żyje w większości ludność słowacka — mają znakomite możliwości rozwoju gospodarczego i politycznego w ramach samodzielnej Słowacji.

Wręcz odwrotnie przedstawia się sprawa Rusi Przykarpaciej. Odcięta od równin węgierskich, do których dostosowała od wieków swe gospodarstwo pasterskie i leśne — nie ma Ruś żadnych innych przed sobą możliwości, jak tylko przymieranie głodem. Nie związana niczym z Czechami i nader tylko luźnymi, datującymi się zaledwie od lat 18-tu węzłami ze Słowacją — nie odniosłaby Ruś żadnych korzyści zamiennych w pozostawaniu w jakimkolwiek bądź związku z unią Czecho-Słowacką. Stałaby się tym tylko, czym chce ją widzieć Praga — pomostem do Rosji, ale ta nikomu nie jest potrzebna, a konglomeratowi narodowości, zamieszkujących Ruś — już napewno nie...

Widząc całą słabość swej pozycji, jaką zajęła wobec przyszłych losów Rusi

Przykarpaciej — postanowiła Praga — starym zwyczajem — grać na zwłokę i w tym tylko celu wysunęła

hasło plebiscytu. Oczywisty manewr, bowiem niepodobniestwem jest, żeby właśnie w Pradze, skąd Ruś przez lat blisko dwadzieścia rządono, nie zdawano sobie sprawy z całej absurdalności dawania uprawnienia plebiscytowego ludności nieświadomionej ani narodowo, ani społecznie, liczącej rekordową liczbę analfabetów, zagrzebanej w niedostępnych ostępach górskich i leśnych, do których nie tylko słowo drukowane, ale i mówione nie dociera niemal nigdy. Manewrem jest i dlatego, że mamy właśnie miesiąc październik, a po nim — jak wiadomo — następują miesiące późnej jesieni i zimy.

Jaka siła wydobędzie drwala, czy pasterza ruskiego w ziemie w doliny celem... oddania głosu do urny, ustawionej w dolinie, w osadzie, czy miasteczku? Kto będzie głosował i jak będzie głosował? Kto posiada w tym najbardziej cywilizacyjnie i kulturalnie zaniedbanym zakątku Europy świadomość tego, jak i dlaczego ma wrzucać karteczkę z nieznanymi jego oku znakami do skrzynki z dziurką, nazywaną nieznanym mu słowem — urna?

Manewr Pragi powieść się nie może dlatego właśnie, że jest widocznym dla całej Europy tylko właśnie — manewrem, próbą opóźnienia, jeżeli wręcz nie uniemożliwienia rozwiązań logicznych i koniecznych dla narodów, których spokój jest w tej chwili celem podjętych przez sąsiadów dawnej Czecho-Słowacji wysiłków. Rozwiązanie zagadnienia czecho-słowackiego nastąpić musi szybko, zaraz — bo wszelka zwłoka jest niebezpieczna. Nikt jej poza tym spośród zainteresowanych tolerować nie będzie. Trzeba, żeby o tym w Pradze wiedzieli.

19 pociągów specjalnych na Święto Niepodległości do Warszawy

Z okazji uroczystego obchodu Święta Niepodległości w dniu 11 listopada w Warszawie przewidziane jest uruchomienie 19 specjalnych pociągów popularnych z większych miast. Pociągi te mają wyruszyć z Sosnowca, Łodzi, Częstochowy, Piotrkowa, Włocławka, Równego, Lublina, Radomia, Kielc, Wilna, Białegostoku, Poznania, Ostrowia Wlkp., Gdyni, Bydgoszczy, Krakowa, Lwowa i Katowic.

Poza tym projektowane są liczne pociągi popularne na Święto Niepodległości do Krakowa oraz do Lwowa z terenów oddzielnych dyrekcji kolejowych.

Pierwsza przesyłka eksportowa hut trzynieckich

Od kilku dni została wznowiona normalna komunikacja kolejowa pomiędzy Gdynią - Gdańskiem a Czecho-Słowacją. W związku z tym zaczynają nadchodzić już transporty eksportowe.

Równocześnie nadszedł do Gdyni pierwszy transport przesyłki eksportowej z polskiego Śląska Zaolzańskiego, po powrocie tej ziemi do Polski. Przybyło mianowicie 60 ton rur żeliwnych. W najbliższych dniach zostaną one załadowane na dowozowy statek „Ravnedal“ i wysłane do Rotterdamu, a tam przeładowane na statek „Sumarta“ i wysłane do Indji. Są duże widoki eksportu tego artykułu, jak i w ogóle wyrobów hutnictwa cieszyńskiego do Indji Brytyjskich i Holenderskich.

Przed meczem piłkarskim kontynent—Anglia

Lewoskrzydłowy Brustad (Norwegia).

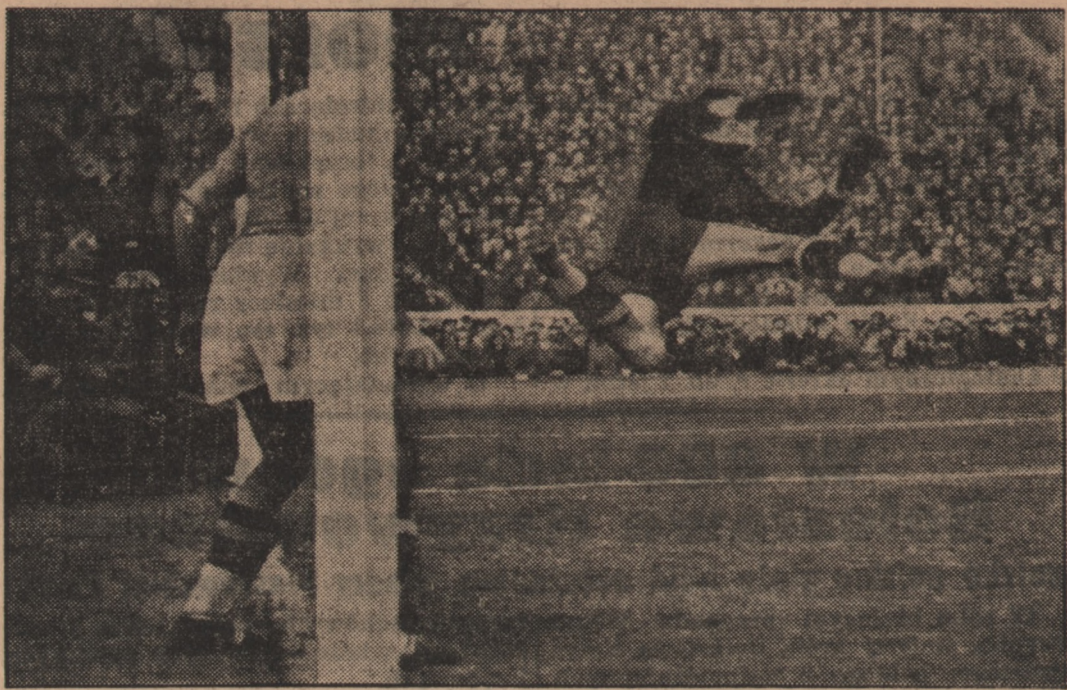
Wścigi konne w Grudziądzu

W dalszym ciągu wścigów konnych w Grudziądzu, zorganizowanych przez Pomorskie Towarzystwo Zachęty do hodowli koni na torze wścigowym Centrum Wyszko-
lenia Kawalerii odbyła się wczoraj jako pierwsza gonitwa dzentelmeńska na dystansie 4.200 mtr. o nagrodę 600 złotych. Pierwsze miejsce zdobył por. Wojnarowicz na „Igorze II”, 2) rtm. Rybicki na „Ottawie”, 3) rtm. Rojewicz na „Discretion”.

W biegu na przelaj im. Centrum Wyszko-
lenia Kawalerii na dystansie 6.000 m o nagrodę 700 zł zwyciężył por. Wołkowicz na koniu „Zart”, 2) por. Orpiewski na „Cenzusie”, 3) ppor. Koziell-Poklewski na „Deblinie”.

Gonitwa trzecia, płoty dzentelmeńskie, dystans 2.800 m o nagrodę 600 zł: 1) por. Szmigero na „Krynicy II”, 2) por. Wołkowicz na koniu „Harrietta”, 3) p. Miklewski na „Hasanie beju”.

Gonitwa czwarta, Wojskowy bieg z przeszkodami na dystansie 4.200 m o nagrodę 700 zł: 1) por. Wołkowicz na koniu „Droga II”, 2) rtm. Lewandowicz na „Rusałce”, 3) por. Kędziński na „Cepie”.

Tak broni bramki Olivier!, piłkarz włoski, wyznaczony na bramkarza 11-ki kontynentu, która zmierzy się w dniu 26 bm. w Londynie z reprezentacją piłkarską Anglii.

Zakopane przed narciarskimi mistrzostwami świata

Prace terenowe w związku z zawodami F. I. S. w Zakopanem są już na ukończeniu.

Do Zakopanego przybyła komisja Ministerstwa Poczty i Telegrafów celem założenia połączeń telefonicznych tuż przy skoczni marciarskiej. Afisze reklamowe F. I. S. wydrukowane w 14 językach zostały rozesłane do wszystkich narciarskich krajów świata.

W obecnej chwili w druku jest pro-

spekt narciarski Zakopanego, wydany przez Min. Komunikacji w językach angielskim, francuskim, niemieckim i polskim. Prospekt zawiera wszelkie informacje techniczne dla uczestników zawodów.

Komisja prasy i propagandy rozwinęła szeroką działalność na terenie zagranicznym, skąd stale napływają zapytania do-
wodzące wzrastającego zainteresowania zawodami F. I. S.

Środkowy napastnik Piola.

Górny Śląsk pokonał Śląsk Zaolzański 7:5

Wczoraj odbył się w Karwinie, w ramach święta sportu zaolzańskiego towarzyski mecz piłkarski między reprezentacją Śląska Zaolzańskiego i Śląska Górnego. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem Śląska Górnego w stosunku 7:5 (2:1).

Piękne zwycięstwo Gedanii

W ramach rozgrywek piłkarskich o mistrzostwo Prus Wschodnich i Gdańska polska drużyna Gedania pokonała królewiecki zespół VFD 5:1 (2:1).

Bramki dla zwycięzców zdobyli: Piasecki 2, Petrykowski i Biernat oraz jedna samobójcza.

Zwycięstwo Gedanii zasłużone, gdyż była ona drużyną technicznie lepszą i bardziej ambitną.

Pomorska klasa A

GRYF — UNIA 0:0

Wczoraj odbył się w Tczewie mecz piłkarski o mistrzostwo Pomorza klasy A pomiędzy toruńskim Gryfem a tczewską Unią. Zawody zakończyły się wynikiem remisowym 0:0.

Gra toczyła się przez cały czas przy nieznacznej przewadze Unii. Sędziował pan Rakowski z Gdyni.

POMORZANIN (Toruń) BIJE POŁONIE BYDGOSKĄ 4:0

W ubiegłą niedzielę odbył się w Toruniu zawody piłkarskie z cyklu rozgrywek o mistrzostwo Pomorza klasy A pomiędzy powyższymi drużynami.

Spotkanie zakończyło się wysokim zwycięstwem drużyny toruńskiej w stosunku 4:0 (3:0).

Od początku zaznaczyła się zdecydowana przewaga Pomorzana, który w krótkim odstępie czasu zdobył 3 bramki.

W drugiej połowie Pomorzanie mimo ambitnej gry Polonii zdobył 4 bramki ustalając wynik dnia.

Bramki zdobyli Grajkowski 2, Afełdt 1 i Kowalski 1.

Sędziował p. Cichaczewski z Grudziądza.

Pięściarstwo

GRYF BIJE BAŁTYK 10:6

W niedzielę odbyło się w Gdyni spotkanie bokserskie o drużynowe mistrzostwo Pomorza pomiędzy toruńskim Gryfem a Gdyńskim Bałtykiem, które zakończyło się zwycięstwem Gryfu w stosunku 10:6.

Wyniki techniczne są następujące: Jarmuszewski (G) przegrał z Sowińskim. Grabowski (G) z nokautował w drugim starciu Gierszewskiego. Krzemiński (G) wygrał w. o. z powodu niedopuszczenia do walki Wawrzyniaka. Wrześniński (G) wypunktował Orzechowskiego. Lelewski (G) zmusił w drugim starciu do poddania się Szymańskiego. Rost (B) wygrał walkę z powodu braku przeciwnika. Wezner (G) wypunktował Trzebiatowskiego. Michalik (B) wygrał walkę z powodu braku przeciwnika.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudziądza.

GEDANIA POKONAŁA SOKÓŁ TCZEWSKI W BOKSIE

W ubiegłą sobotę odbyło się w Tczewie spotkanie towarzyskie w boksie pomiędzy Gedanią (Gdańsk) i Sokółem (Tczew).

Zawody zakończyły się zwycięstwem Gedania w stosunku 10:6.

Wyniki: W wadze muszej Cesarz (S) wygrał walkę z powodu braku przeciwnika. W kategorii Meller (G) wypunktował Saksę. W piórkowej odbyły się 2 walki Bianga (G) zremisował z Skierką oraz Zieliński (G) z Gędzinem. W lekkiej Hirez (G) zdobył 2 punkty wskutek dyskwalifikacji Pre-
dla. W półśredniej Plichta (G) wypunktował Landowskiego. W średniej Haneke uległ Kwiatkowskiemu. W półciężkiej Hichtowski wygrał w. o. z wypożyczonym z Bałtyku Swoboda. W walce towarzyskiej zwyciężył Swoboda.

W ringu sędziował p. Lewicki z Torunia na punkty p. Rudolf z Gdańska i pp. Obst i Włoch z Tczewa.

Polska—Norwegia 2:2 (0:2)

Marszałek Śmigły-Rydz na meczu — 26 tysięcy publiczności
Piec i Wilimowski strzelcami bramek

W niedzielę na stadionie wojska polskiego w Warszawie rozegrany został międzypaństwowy mecz piłki nożnej Norwegia—Polska. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 2:2, do przerwy prowadzili Norwegowie 2:0.

Na trybunie honorowej zasiadł P. Marszałek Śmigły-Rydz w otoczeniu generalicji. Na zawody przybyli również przedstawiciele władz państwowych, poselstwa Norwegii, czynników sportowych itd.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

Norwegia: Johansen; Marthinsen, Holmsen; Henriksen, Eriksen, Helmsberg; Franzen, Kvammen, Martinsen, Nordahl, Saetrang.

Polska: Madejski; Galecki, Szczepaniak; Dytko, Nytz, Góra; Wodarz, Wilimowski, Wostal, Piontek, Piec I.

Grę zaczynają Norwegowie, ale już w pierwszej minucie inicjatywę przejmuje atak polski, który stwarza groźną sytuację pod bramką Norwegii. Następuje momentalna kontrakcja, kórner dla Norwegów — niewykorzystany, kontratak polski i strzał Piontka zbliża w nogę obrońcy.

Następuje kilka obustronnych ataków, Polacy parokrotnie dochodzą do pola karnego, ale atak nasz nie zdobywa się na strzał.

W 7-ej minucie — nieoczekiwany atak Norwegii, Nordahl strzela celnie w róg, Madejski — mimo robinzonady — puszcza.

Norwegia prowadzi 1:0

Tempo gry wzrasta. Atak polski nieźle kombinuje w polu, lecz gubi się pod bramką. Norwegowie powoli wypracowują sobie przewagę. W 14-ej minucie Saetrang i Martinsen strzelają dwukrotnie: pierwszy strzał idzie na aut, drugi wyłapuje Madejski.

W 15-ej minucie kórner dla Norwegii — broni Madejski.

W 19-ej minucie zamieszanie pod bramką gości, Piec centruje, strzał Wodarz wybija bramkarz Norwegii na kórner. Po kórnerze w toku strzela Wilimowski, znów broni doskonali Johansen.

W 24-ej minucie strzela Piec, obrona norweska wybija na kórner.

W 32-ej minucie znów kórner dla Polski, po czym Góra „kiwa” dwóch graczy kolejno i strzela w aut.

W 33-ej minucie groźny przebieg Piontka likwiduje z trudem obrona. W tym momencie drużyna polska zaczyna przeważać.

W 38-ej minucie, przebieg Piontka i strzał bez rezultatu. W chwilę potem Piontek strzela ponownie, lecz bramkarz interweniuje.

W 41-ej minucie lekki strzał Martinsena idzie pewnie w róg i Norwegia prowadzi 2:0.

W 43-ej minucie sędzia dyktuje wolny z linii za faul obrońcy. Strzela Góra w poprzeczkę. Odbitą piłkę Wilimowski poprawia głowę — w aut.

PO PRZERWIE

W pierwszych minutach gra wyrównana, przy czym zarysowuje się przewaga Polaków, którzy utrzymali ją do końca z wyjątkiem paru momentów.

W 20-ej minucie Szczepaniak bije wolnego w aut, podyktowanego za rękę Eriksena.

W minutę później — nagły atak polski przez całe boisko lewą stroną i Piec zdobywa pierwszą bramkę dla naszych barw.

W 31-ej minucie Piontek po zderzeniu opuszcza na kilka minut boisko, po czym wraca.

Przewaga Polski wzrasta. Drużyna nasza dąży do wyrównania.

Notujemy kilka przebiegów Pieca, jedną bardzo groźną centrę Wodarza oraz parę niecelnych strzałów jego i Piontka. Norwegowie grają na czas, przetrzymują piłkę. Kilka groźnych przebiegów Saetranga likwiduje nasza obrona, a w jednym interwencji szczęśliwie Madejski.

W 41-ej minucie Wilimowski dostaje piłkę, piaskim skósnym strzałem zdobywa drugą bramkę dla Polski i podnosi wynik do 2:2.

Wynik ten utrzymuje się do końca, mimo obustronnych ataków, w których przewaga była po naszej stronie.

Reasumując całość spotkania, trzeba stwierdzić, że Norwegowie byli znacznie szybsi od naszych piłkarzy, technicznie bardzo dobrzy, doskonale grali głowami. Trzymali się systemu gry „W”. Bramkarz Johansen bardzo dobry. Obrona twarda. Pomoc na wysokości zadania, szczególnie środek i lewa strona. W ataku bardzo dobry debiutant Saetrang, ruchliwy Martinsen i wręcz świetny Kvamme, który odgrywał rolę czwartego pomocnika i pchał cały atak.

W naszej drużynie — Madejski spełnił swoje zadanie. Obrona dobra. Pomoc była najlepszą częścią drużyny, a Góra — najlepszym graczem na boisku. Atak słaby. W polu kombinował lepiej, lecz pod bramką tracił głowę. Piec zepsuł szereg kórnerów, nieudolnie strzelając. Piontek był pracowity, lecz nie wszystko mu wychodziło. Wostal słaby. Najbardziej jednak była lewa strona ataku, szczególnie Wilimowski.

Sędzia p. Langenus (Belgia), bardzo dobry. Widzów około 20.000.

Miasto Grudziądz rozbudowuje swoje urządzenia sportowe

Nowy tor kolarski na boisku sportowym „Olympia” na ukończeniu

Jedną z przyczyn wolnego jeszcze a jednak stalego rozwoju wychowania fizycznego i sportu w Polsce to brak urządzeń sportowych, na których by młodzież, członkowie organizacji WF i PW oraz szerokie rzesze społeczeństwa oddać by się mogły ćwiczeniom fizycznym.

Brak dostatecznej ilości urządzeń sportowych nawet prymitywnych daje się szczególnie silnie odczuć na prowincji, gdzie często dla braku funduszy a niestety i z powodu niezrozumienia zadań, jakie wychowanie fizyczne w całokształcie wychowania obywatela spełnia — organizacje WF i PW urządzeń sportowych doprosić się nie mogą.

Dzięki życzliwości Zarządu Miejskiego w Grudziądzu, urządzenia sportowe znajdują się w stałej rozbudowie.

Z uznaniem należy podkreślić fakt rozbudowy urządzeń sportowych o obiekt jaki nie posiada żadne miasto na ziemiach zachodnich i tylko największe nasze miasta w Polsce, a mianowicie o tor kolarski.

Potrzeby budowy ziemnego toru kolarskiego specjalnie podkreślić nie potrzebujemy. Powstający na boisku ziemny tor kolarski mierzy w obwodzie 400 m. Krzywizny wznoszące się 5,30 m ponad tor, posiadają nachylenie pod kątem 35 stopni. Oprócz toru kolarskiego znajduje się przed ziemną trybuną bieżnia pięciotorowa do lekkoatletyki, środek zajmuje boisko mi-

karskie o przepisowych rozmiarach, za bramkami natomiast znajdować się będą skocznie wżwyz i wdał oraz koła do rzutów.

Boisko jest prawie na ukończeniu, potrzeba tylko umocnić nawierzchnię toru kolarskiego, który służyć będzie także do motorowych wścigów, co dla rozwoju sportu motocyklowego, a tym samym obronności państwa szczególnie wielkie ma znaczenie.

Mistrzostwa świata w podnoszeniu ciężarów

WIEDEN. W piątek wieczorem rozpoczęły się w Wiedniu mistrzostwa świata w podnoszeniu ciężarów, w których udział biorą zapaśnicy 12 państw.

W pierwszym dniu Amerykanin murzyn Terry ustanowił nowy rekord świata w rwaniu wynikiem 97,5 kg.

W wadze piórkowej tytuł mistrza świata obronił Niemiec Liebsch zyskując wyniki: wyciskanie — 95 kg, w rwaniu — 92,5 kg, w wpychaniu — 117,5 kg.

W wadze lekkiej pierwsze miejsce Ter-lazzo (St. Zjedn.) 350 kg (w rwaniu 107,5 kg, w wyciskaniu 105 kg w wpychaniu 137,5 kg.)

Ratusz w Pucku został odnowiony

Dążąc do nadania estetycznego wyglądu najstarszemu portowi wojennemu Rzeczypospolitej, burmistrz m. Pucka p. Stamirowski zarządził kompletny remont ratusza puckiego. Wnętrze ratusza, mianowicie sale Rady Miejskiej, biura i t. p. zostały całkowicie odnowione i przebudowane. Jednocześnie dokonano odnowienia gmachu od strony zewnętrznej.

10-metrowa fala na Bałtyku

Na skutek zmiany kierunku wiatru na północny, przy brzegach otwartego Bałtyku utrzymuje się niezwykle wysoka fala, która prawie na 10 metrów piętrzy się u moła zachodniego portu Władysławowa, a gdzieśindziej podchodzi do wydm. Wiatr północny przynosi zwykle korzystne połowy, przy czym spodziewany jest napływ ławic szprotowych, tak że po przejściu wysokiej fali kontynuować będzie można połowy przybrzeżne na szproty.

Rekordowa ilość pasażerów w ostatniej podróży ms „Piłsudski“

M/s „Piłsudski“ przewiózł w ostatniej podróży rekordową ilość 841 pasażerów z czego dużą ilość osób, opuszczających środkową Europę wobec niepewnej sytuacji politycznej i groźby wojny. Ładunek wyniósł 1363 ton. Wśród pasażerów znajdowali się między innymi pp. Mieczysław Fogg i Jerzy Czaplicki, znani artyści-śpiewacy. Powracał do Stanów p. Marian Kilarski, prezes Sokolstwa polskiego stanu Nowy York.

Podczas podróży została zorganizowana kwesta na rzecz uchodźców z Olzy, w której wzięli udział zarówno pasażerowie, jak i załoga i która dała w rezultacie zł 2.167.—

W powrotnej drodze, m/s „Piłsudski“ wiózł duży ładunek (około 2300 tonn), składający się z miedzi i drobnicy oraz 251 worków pszenicy. Wśród jadących znajdowali się prof. Stanisław J. Zwierzchowski z uniwersytetu w Wisconsin, p. Max Unger, znany przemysłowiec z Argentyny, grupa studentów Polaków amerykańskich, jadących do Polski na studia oraz pani Sullivan-Golde, uczennica Ignacego Paderewskiego, udająca się do Polski, ażeby poznać ojczyznę mistrza, a szczególnie Kraków i Częstochowę. Pani Sullivan-Golde, odegrała piękny koncert-recital, przyjęty z zachwytem przez pasażerów. Podczas drogi powrotnej pogoda była bardzo piękna, a morze spokojne.

Pierwsze mandarynki palestyńskie na polskim rynku

W tych dniach załadowano w Jaffie na jeden ze statków regularnej linii Gdynia—Lewant 6000 klatek mandarynek produkcji palestyńskiej. Jest to o tyle ciekawe, że dotychczas na rynku polskim nie było mandarynek palestyńskich, bowiem importowano tylko mandarynki z Włoch i Hiszpanii.

Są to zatem pierwsze próby uplasowania na rynku polskim mandarynek z plantacji palestyńskich. Transport próbny nadejdzie do Gdyni przypuszczalnie 5 listopada. Jak ten nowy produkt zostanie przyjęty na rynku polskim, jeszcze niewiadomo. Co do tego sami importerzy owoców nie są zorientowani, bowiem mandarynki palestyńskie pod względem smaku różnią się nieco od zaprowadzonych u nas mandarynek włoskich i hiszpańskich.

Towarzystwo „akcyjne“ do okradania mieszkańców Gdyni

Kilku rycerzy gdyńskiego świata podziemnego z niejakim Różańskim na czele, pragnąc uaktywnić swych członków w zdobywaniu środków do życia, założyło „spółkę złodziejską“, do której wnosili udziały wszyscy wstępujący do szajki członkowie. Za udziały te nabywano wytrychy, przyrządy do wyłamywania drzwi itp. Przez dłuższy czas banda była nieuchwytna. W różnych miejscach dokonywano śmiałych kradzieży, siejąc popłoch wśród mieszkańców miasta.

W ciągu roku policja zlikwidowała kilku członków szajki. Na wolności pozostawał jedynie „szef“, który nadal chytrze walczył z władzami bezpieczeństwa. W pewnej jednak chwili „szef“ potknął się i dostał się do więzienia. Tam skonstruowano przeciwko niemu obszerny akt oskarżenia, który posłużył sądowi do skazania go na 1 rok więzienia i, z uwagi na 23 wyroki skazujące, jako niepoprawnego, po odbyciu kary na zamknięcie w zakładzie dla niepoprawnych przestępców aż do końca życia.

Śniadalnia „Cristal“
 Telefon 1217. TORUŃ Św. Katarzyny 7
 Smaczną kuchnię warszawską.
 Ciepłe — zimne zakąski
 Dobrze pielęgnowane napoje.

Chełmno otrzymuje wreszcie zawodowego burmistrza

Doniosła uchwała chełmińskiej Rady Miejskiej

Rada Miejska w Chełmnie na ostatnim swym posiedzeniu powzięła uchwałę, mocą której ustalono w Chełmnie stanowisko burmistrza zawodowego.

Uchwałę tę należy uznać jako bardzo słuszną, gdyż jak wiadomo, Chełmno miało zawsze stałego burmistrza zawodowego, a dopiero w ostatniej kadencji uchwalono powołać burmistrza niezawodowego.

Przy powzięciu obecnej decyzji, Rada Miejska kierowała się troską o poważny majątek miejski, wartości kilku milionów złotych, o użyteczność zakładów miejskich, oraz wzięła pod uwagę fakt, że miasto liczy około 15.000 tys. miesz-

kańców. Nie trzeba chyba uzasadniać, że na straży takiego majątku i dobra obywateli piętnotysięcznego grodu stać musi człowiek poważny i wszechstronnie odpowiedzialny.

Zdając sobie sprawę z powagi swej decyzji Rada Miejska postanowiła powołać na stanowisko burmistrza zawodowego, dotychczasowego burmistrza niezawodowego p. Leona Kleina, który wytrwałą pracą i umiejętną gospodarką doprowadza stopniowo miasto do dawnego dobrobytu. Dowodem tego jest zeszłoroczna nadwyżka budżetu w wysokości 37 tys. złotych.

Dwa kościołki rybackie mają relikwie św. Andrzeja Boboli

Św. Andrzej orędownikiem spraw żeglarskich

Do dwóch kościołków rybackich na półwyspie Helskim w Jastarni i Kuźnicy wprowadzone zostały relikwie św. Andrzeja Boboli. Uroczystość wprowadzenia relikwii do kościoła w Kuźnicy na półwyspie Helskim była olbrzymią manifestacją ludności rybackiej. Relikwie przywiózł ks. Dominik z zakonu oo. Jezuitów, znany na

Kaszubach misjonarz. Rybacy z Jastarni i Kuźnicy niezwykle czcili otaczają szczerą ki świętego męczennika, którego uważają za patrona i opiekuna ich prac na morzu, jak również orędownika spraw żeglarskich. Również i Hel zabiega obecnie o uzyskanie relikwii św. Andrzeja Boboli do niedawno zbudowanego kościoła.

Regionalny zespół rybaków kaszubskich wybiera się na Zaolzie

W Jastarni powstał projekt zorganizowania wyprawy zespołu, złożonego z młodych rybaków i rybaczek kaszubskich, którzy by w strojach regionalnych z śpiewami i tańcami odwiedzili Zaolzie.

Projekt przewiduje odwiedzenie 24 miejscowości na Zaolziu w ciągu 30 dni. Opracowaniem programu oraz doбором członków zespołu, zajął się kierownik obojczy zespołu regionalnego w Jastarni, który organizował widowiska kaszubskie podczas sezonu letniego.

W obecnej chwili, zamierzenia ryba-

ków helskich rozbijają się o brak odpowiednich funduszy na cele wyprawy. Nie jest jednak wykluczone, że dostaną oni odpowiednie dotacje z gmin nadmorskich, z funduszy, przeznaczonych na cele kulturalne, jak również uzyskają odpowiednie zniżki kolejowe na przejazd z Gdyni na Śląsk Zaolzański.

Inicjatywa rybaków nadmorskich zasługuje na uwagę i poparcie, gdyż ma wzniosły cel zapoznania świeżo złączonych z Polską braci zaolzańskich z folklorem polskiego, a zupełnie przez nich nieznanego, morza.

Jak wygląda budowa polskiego statku

Roztrasowano szablony i przystąpiono do kroju blachy na burty

Po uroczystym poświęceniu stępki w stoczni gdyńskiej, położonej pod budowę przyszłego statku polskiego przez polskich inżynierów i polskich robotników z własnych materiałów, do tej pory dzieje dalszej budowy nie były publikowane. Wydawało się, że sprawa budowy albo jest mocno zaawansowana, albo też utknęła na martwym punkcie.

Mieliśmy możliwość stwierdzenia, że praca nad budową tego statku, który rzekomo (nikt oficjalnie nie może tego potwierdzić), ma otrzymać nazwę „Olza“, postępuje w tempie, jako stało się przysłowiowe dla Gdyni. Tempo to wykazuje montaż kilu, który jest już zupełnie gotowy. Szablony, a więc naturalnej wielkości części kadłuba, zostały już w tra-

szeni całkowicie roztrasowane i obecnie już odbywa się wykańczanie szczegółów tych szablonów, względnie wykrawanie na podstawie tych wzorów odpowiednich form z blachy arkuszowej, które stanowią będą części składowe burt statku i jego kadłuba. Roboty blacharskie wykonywane są pod odpowiednimi prasami hydraulicznymi w olbrzymiej hali stoczni. Hala ta, konstrukcji żelaznej, jest obecnie pokrywana dachem oraz szalowana przy pomocy szkła w ten sposób, że ściany jej będą przezroczyste.

Jeżeli chodzi o pochylenie, to umocnione zostały dotychczasowe maszty i dźwigi, co pozwala obecnie na przystąpienie do montażu kadłuba.

Założenie stępki pod drugi statek na Stoczni Gdyńskiej

W tych dniach na nowourządzonych terenach Stoczni Gdyńskiej odbyła się uroczystość założenia stępki pod drugi statek, jaki będzie budowany na tej stoczni. Wprawdzie nie jest to statek takiej wielkości, jak budujący się dla „Żegluga Polskiej“ statek „Olza“, tym niemniej świadczy o rozwoju stoczni według ustalonego programu.

Nowy statek zamówiony został przez ministerstwo przemysłu i handlu dla celów badawczo-dozorczych, z tych względów będzie miał specjalne urządzenia wewnętrzne

dla badań morskich i zamieszkiwania tam personelu naukowego. Przede wszystkim urządzone tam będą laboratoria i pracownie rybackie, dalej podręczne akwaria itp. Ponadto statek zaopatrzone będzie w komplet sieci i innych przyrządów naukowych, mających zastosowanie przy badaniach biologii i hydrografii morza.

Kadłub statku będzie stalowy, a napęd motorowy. Po wybudowaniu oddany zostanie w eksploatację urzędowi rybackiemu i stacji morskiej.

Niezwykłe wyczyny fortancerek

Jedna zjadła 100 zł w gotówce — Druga w ubraniu skoczyła do morza

W jednym z nocnych lokalów gdyńskich, zabawiający się obywatel ziemski zaważwał policję i zgłosił o skradzeniu mu banknotu 100-złotowego przez będącą w jego towarzystwie fortancerkę. Zanim przystąpiono do rewizji, dziewczyna zdążyła banknot połączyć. Zrozpaczony ziemianin zaprosił podobno prześwietlenie jej przy pomocy promieni Roentgena względnie dokonanie... opera-

cji, celem wydobycia banknotu.

Oba pomysły odrzucono, a fortancerkę o niezwykłym apetycie, osadzono w areszcie.

Drugi wypadek, w którym bohaterką była inna fortancerka, wydarzył się nad morzem w pobliżu „Polskiej Rivier“. Podchmielona fortancerka w porze nocnej, zrzuciła z siebie futro i wskoczyła do spienionego morza w sukni i obuwiu.

Ulgi kolejowe na zjazd rzemiosła w Bydgoszczy

Ministerstwo komunikacji przyznało wszystkim uczestnikom ogólnopomorskiego zjazdu rzemiosła w Bydgoszczy na podstawie karty uczestnictwa zniżkę kolejową w wysokości 50 procent. Karty uczestnictwa na zapotrzebowanie poszczególnych organizacji rzemieślniczych wystawia Pomorski Związek Rzemieślników Chrześcijan w Bydgoszczy (Jagiellońska 10).

Grzyb olbrzym

Mieszkanka Kartuz na Kaszubach Trąpkowska w lesie nad jeziorem Czarnym znalazła grzyb-olbrzym o niespotykanej dotychczas wadze i rozmiarach: wagi 1½ kg. średnicy i wysokości 20 cm. Grzyb-olbrzym prawdziwek, w całości był zdrowy.

Chełmża

— Wybór delegatów do Woj. Kolegium Wyborczego. Na odbytych wczoraj zebraniach obwodowych w Chełmży, wybrano większością głosów do Woj. Kolegium Wyborczego do Senatu następujących delegatów:

W obwodzie I — prof. mgr. Edwina Gądzikowskiego.

W obwodzie II — kierownika szkoły p. Józefa Gierszewskiego.

Podkreślić należy, że praca społeczna i polityczna wybranych wczoraj delegatów cieszy się szczególnym uznaniem na gruncie chełmińskim, to też społeczeństwo przyjęło wyniki wyborów b. przychylnie.

Chełmno

— Przedstawicielstwo „Gazety Pomorskiej“ w Chełmnie — ul. Marsz. Focha 7a, telefon 129.

— Sekretariat i świetlica Obozu Zjednoczenia Narodowego mieści się przy ulicy Dworcowej 13.

— P. Minister W. R. i O. P. gościem szkół chełmińskich. W czwartek przebywał w naszym grodzie p. min. wyznań relig. i oświecenia publ. profesor dr. Świętosławski, w towarzystwie p. dyrektora departamentu Pollaka oraz p. kuratora Okr. Szk. Pomorskiego dr. Ryniewicza.

Dostojni goście przeprowadzili ilustrację Państwowego Gimnazjum Męskiego i Żeńskiego, przebywając w nich na dwóch lekcyjach, a następnie zwiedzili klasztor, farę i inne zabytki naszego grodu. Po katedrze chełmińskiej oprowadzał gości i udzielał im wyjaśnień ks. dziekan Zynda. Słynne organy katedry zademonstrował dyrektor Kałowski.

— Zapisy na wykłady Uniwersytetu Powzeczego w Chełmnie. W piątkowych dniach listopada rozpoczyna się wykłady Uniwersytetu Powzeczego w Chełmnie. Wpisy na listę uczestników odbywać się będą w dniach 24, 25, 26, 27 października od godziny 17 do 19 w szkole nr. III.

— Wzianie do Kasy Urzędu Gminnego w Papowie Bisk. Jednej z ostatnich nocy włamali się nieznanymi sprawcy do Kasy Urzędu Gminnego w Papowie Biskupim i skradli 720 zł gotówki. Włamywacze utworzyli żelazną szafę za pomocą podrobionych kluczy.

— Z pracy harcerskiej. W ub. tygodniu odbyło się w szkole powzecznej nr. 3 walne zebranie Kręgu Starszoharcerskiego — przy 5 Pomorskiej Wodnej Drużynie Harcerzy. Zebranie zajął starszy Kręgu dh. Leonard Stalmierski, witając przybyłego na zebranie hufcowego, po czym przystąpiono do wyboru prezydium, w skład którego weszli: kpt. Guliński jako przewodniczący, Z. Ładowczyk jako sekretarz oraz Stuczyński i Gonczewicz jako ławnicy.

Następnie sprawozdania z pracy Kręgu za rok 1937-38 złożyli: dh. Stalmierski, Czaster i Malinowski. Ze sprawozdań tych wynika, że Krąg w pierwszym roku swego istnienia pracował nad wyrobieniem technicznym i ideowym swych członków, przeprowadzając wykłady z dziedziny techniki harcerskiej. Poza tym Krąg brał udział w regatach żeglarskich w Charzykowie, zajmując czołowe miejsce w Chorągwi Pomorskiej. Zarządzono również kilka wycieczek wodnych i lądowych.

Członkowie Kręgu w chwilach wolnych od zajęć poświęcali się pracy w drużynach.

W dyskusji nad sprawozdaniami zabrali głos dh. Guliński, Rakowski, Tokarski i inni.

W skład Rady Kręgu na rok 1938-39 wybrano dh. Stalmierskiego Leonarda jako starszego Kręgu, Czastera Leonarda jako sekretarza i Miraczewskiego Alfonsa jako skarbnika. Do komisji rewizyjnej wybrano dh. Gonczewicza, Tokarskiego Edmunda i Ikońskiego Karola.

Zebrani uchwalili zwołać nadzwyczajne walne zebranie celem omówienia planu pracy Kręgu na rok bieżący i na niedziele, dnia 30 bm.

Zebranie solwował przewodniczący hasłem „Czuj- duch!“

Na szczęście wypadek zauważyli rybacy i dziewczynę odratowali. Wprost z fal morskich dostała się dziewczyna w ramiona policjantów i wśladowała w aresztach policjantów.

Redakcja i Administracja „Gazety Pomorskiej” w Bydgoszczy — ul. Dworcowa 30, tel. 24-80

Redaktor St. Kapkowski przyjmuje od godz. 15—17 (za wyjątkiem sobót).

Dzisiaj — **Poniedziałek 24 października.**
Rafała arch.

Jutro — **Wtorek 25 października.**
Chryzanta

NOGNE DYŻURY APTEK.

— Apteka Centralna, ul. Gdańska 27 — tel. 3994.
— Apteka pod Lwem, ul. Grunwaldzka 37, tel. 3191.

— Straż Pożarna, ul. Pomorska nr. 16, telefon 06.
— Komisariat Główny P. P. (gmach wotewótzki), Jaziełłowska 5, telefon 2700.
— Magistrat (Ratusz) — Jezuicka 1, tel.

WAŻNE TELEFONY

— Pogotowie Ratunkowe, Pomorska 16, telefon 2615 i 2616.

PROGRAM KIN:

APOLLO: „Dzisiaj i zaraz”.
BALTYK: „Zamaskowany jeździec”.
KAPITOL: „Mały dzentelmen”.
KRISTAL: „Indyjski grobowiec”.
LIDO: „Modelka”.
MARYSIENKA: „Ptasznik z Tyrolu”.

KALENDARZ TEATRALNY.

PONIEDZIAŁEK — „Baron cygański”.
WTOREK — „Baron cygański” (godz. 19).
ŚRODA — „Baron cygański”.
CZWARTEK — „Baron cygański”.
PIĄTEK — „Baron cygański”.
SOBOTA — „W małym domku”.
NIEDZIELA — godz. 16 „Baron cygański”.
NIEDZIELA — godz. 20 „W małym domku”.

Z TEATRU

Dyrekcji Teatru udało się jeszcze pozyskać na trzy występy, tj. w poniedziałek 24 bm., wtorek 25 bm i środa 26 bm. Franciszkę Platównę i Janinę Okońską, które gościnnie występują w przepięknej operetce „Baron cygański”. Daleszą obsadę stanowią: Wańska, Morozowiczowa, Dembowski, Domostawski, Kuźmiński, Barda, Manikowski, Roslan, Lochman, oraz powiększone chóry, nowy balet na czele z Wandą Bończą i Wacławem Zwolińskim jako solistami, tłumy statystów na tle ciekawych i pomysłowych dekoracji projektu Przeradzkiej i Jędrzejewskiego. Całość reżysersko przygotowana przez Mariana Domostawskiego. Powiększoną orkiestrę prowadzi Karel Kulecki.

We wtorek 25 bm. o godz. 19, odbędzie się drugie specjalne przedstawienie dla Organizacji Pracowników Fizycznych po cenach popularnych operetki „Baron cygański”. W próbach pod kierunkiem reżyserskim dyr. Al. Ródzewicza „W małym domku” T. Rittnera.

Notatki kronikarza

— Związek b. członków Wojskowej Straży Kolejowej obradował w Bydgoszczy przy zaszczytnym współudziale w obradach p. inż. Rupińskiego, który wygłosił piękne przemówienie, poświęcone wielkim zasługom Wojskowej Straży Kolejowej. Na 20-lecie niepodległości postanowiono wydać dyplom dla członków, mających „Krzyż Zbrojny Czynu”. Żalono się na to, że niewielu spośród zastawionych członków otrzymało Krzyż Zasługi. W sprawie zalegających w Warszawie od 1933 r. podań o nadanie Krzyża Niepodległości postanowiono wysłać do Warszawy delegację.

— Szkoła Rolnicza Pom. Izby Rolniczej w Bydgoszczy rozpoczyna rok szkolny 5 listopada. Opłata za półroczny wynosi 25 zł. Zgłoszenia w sekretariacie szkół — Nowodworska 11. Uczniom szkoły przysługują zniżki kolejowe.

— Transmisja radiowa z bydgoskiego teatru. Rozgłośnia Pomorska Polskiego Radia transmituje ze sceny teatru miejskiego w Bydgoszczy, w środę, 26 bm. od godz. 22—23, drugi akt melodyjnej operetki Strausera „Baron Cygański”. Będzie to pierwsza transmisja ze sceny bydgoskiej po kilkuletniej przerwie.

— Przedwyborcze zebranie kobiet, na którym przemawiać będzie kandydatka na postankę z bydgoskiego okręgu p. Helena Stabrowka, odbędzie się w dzisiejszy poniedziałek, o godz. 19, w sali Pod Lwem. Zebranie to zwołuje Kobiety Komitet Wyborczy.

— Wielką węgę przygotowuje w Reursule Kupieckiej Komitet Budowy Domu Katolickiego i Parafialnego w Sierńieczku. Czysty dochód z tej wenty przeznaczony jest na pokrycie cięższych jeszcze na budowie zobowiązań.

— Za dokonywanie napadów na samotne kobiety i dokonywanie na nich gwałtów aresztowany został em. wachmistrz Władysław Jesionowski z Murowańca, pow. bydgoskiego. Ujęcie nastąpiło na podstawie zapamiętanego przez ostatnią ofiarę zwyrodniałca numeru tabliczki rowerowej. Jesionowski ma na sumieniu dokonanie poważnej defraudacji, za którą skazany został na rok więzienia.

Kogo wybrała Bydgoszcz do Woj. Kolegium Wyborczego

Do 99 proc. dochodziła frekwencja wczorajszych wyborów

Wczoraj odbyły się w Bydgoszczy wybory do Wojewódzkiego Kolegium Wyborczego w Toruniu. Przebieg wyborów we wszystkich obwodach był spokojny i poważny. Bardzo duża była również frekwencja wyborcza. Ogółem głosowało ponad 75 proc. uprawnionych, przy czym w kilku obwodach stosunek procentualny zbliżał się do 100 proc. Tak np. w obwodzie 14 na 126 uprawnionych głosowało 125. W obwodzie 11 na 106 przybyło na zgromadzenie 98 wyborców. W kilku obwodach, zamieszkałych w dużej mierze przez oficerów, frekwencja zmniejszyła się wskutek zatrzymania wyborców przez dobrze znane ogółowi obowiązki poza Bydgoszczą.

Wynik wyborów w poszczególnych obwodach był następujący:

Obwód 1 wybrany — ks. kan. Schulz, proboszcz parafii Farnej.

Obwód 2 wybrany — radca Józef Mencil, ławnik miejski.

Obwód 3 wybrany — pik. Zdzisław Przyjałkowski, d-ca dyw.

Obwód 4 wybrany — Jan Kaczor, dyrektor gimn. Kopernika.

Obwód 5 wybrany — Kazimierz Sokółowski, dyr. fabryki „Fema”.

Obwód 6 wybrany — Marcin Śpikowski, wiceprezydent miasta.

Obwód 7 wybrany — Stanisław Góralczyk, profesor gimn. Kopernika.

Obwód 8 wybrany — Leon Guderian, urzędnik skarbowy.

Obwód 9 wybrany — Stanisław Esden Tempki, notariusz.

Obwód 10 wybrany — Antoni Jopke, kierownik szkoły.

Obwód 12 wybrany — Jerzy Klikowicz, naczelnik lekarz Ubezp. Społ.

Obwód 13 wybrany — Władysław Komorowicz, asystent PKP.

Obwód 14 wybrany — Jan Rupiński, nac. warsztatów kolejowych.

Obwód 15 wybrany — Rafał Kukliński, przemysłowiec.

Obwód 16 wybrany — Stanisław Gielda, kupiec.

Obwód 17 wybrany — ks. Jan Baranowski, proboszcz par. Czyżkówko.

Obwód 18 wybrany — Bolesław Gaca, działacz kolejowy.

Obwód 19 wybrany — ks. dr. Józef Łuczak, dyr. BO Caritas.

Obwód 20 wybrany — Józef Galza, kierownik szkoły.

Obwód 21 wybrany — Jakub Hechliński — przemysłowiec.

Obwód 22 wybrany — ks. Konopczyński, proboszcz par. Szwederowo.

Obwód 23 wybrany — Telesfor Kwiatkowski, pik. w ss.

Obwód 24 wybrany — Hipolit Kończak, publicysta.

Obwód 25 wybrany — Łukasik, kierownik szkoły.

Obwód 26 wybrany — Heilmann Rawicz, pułkownik.

Obwód 27 wybrany — Stefan Mączyński, pułkownik.

Wybrani delegaci do Wojewódzkiego Kolegium Wyborczego w Toruniu, zbiórą się w dniu 13 listopada i dokonają dopiero wyboru dwóch senatorów dla Pomorza.

W ciągu dnia dzisiejszego napływają sprawozdania z poszczególnych obwodów na terenie całego bydgoskiego okręgu wyborczego. Wynik wyborów podamy w numerze jutrzejszym.

Inowrocław

— Przedstawicielstwo „Gazety Pomorskiej: Inowrocław, ul. Prez. Narutowicza 62, godz. urzędowania w dni powszednie od godziny 9—13 i od 16—19. W niedziele i święta od godz. 12—14.

— Sekretariat obwodowy OZN: ul. Prez. Narutowicza 62.

— Nocny dyżur apteczny — pełni Apteka pod Orłem, Rynek.

— Nocny dyżur lekarski pełni z poniedziałku na wtorek, dr. Nikielman, ul. Solankowa.

REPERTUAR KIN

SWIT: „Symfonia młodości”.
SŁOŃCE: „Lekarz pięknych pań”.
STYLOWY: „Czempion”.
AS: „Pierwsza miłość”.

— 18 grudnia br. wybory do Rady Miejskiej m. Inowrocławia. Podobnie jak w innych większych miastach, odbędzie się w Inowrocławiu wybory do Rady Miejskiej w „złoty niedziela” 18 grudnia br.

— Plenarne zebranie Związku Inwalidów Wojennych R. P. Powiatowe Koło w Inowrocławiu odbędzie się 30 października br. o godzinie 14 na górnej salce Parku Miejskiego (Teatr Zdrojowy). Po zebraniu plenarnym odbędzie się wielkie zgromadzenie przedwyborcze członków Związku.

— Kronika parafii Najśw. Marii Panny. Nabożeństwa październikowe odprowadzane są w dni powszednie dwa razy o godz. 5,30 dla młodzieży i 7,30 dla dorosłych.

— Parafia św. Mikołaja: we wtorek o godzinie 8-jej wieczorem zebranie „Zgody” w Ochronie.

— Ważne dla wszystkich członków „Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny” w Inowrocławiu. W ubiegły piątek odbyło się w Inowrocławiu zebranie członków „Federacji P. Z. O. O.”. Dłuższą dyskusję wśród licznie zebranych członków wywołała sprawa wyborów do Sejmu i Senatu. Zebrani stwierdzili uchwałą, że Federacja P. Z. O. O. nie wysunęła i nie posiada specjalnego kandydata na liście kandydatów poselskich w okręgu nr. 99.

Wszyscy członkowie obowiązani są głosować na kandydatów, którzy według ich sumienia i przekonania najodpowiedzialniej mogą bronić w przyszłym Sejmie interesów b. kombatantów i świata pracy. Wyraźnie też podkreślono, że kandydat na liście poselskiej w okręgu 99 p. Kapeliński nie jest kandydatem Federacji P. Z. O. O.

K I N A

„PIERWSZA MIŁOŚĆ” W KINIE „AS”

Ciekawy film amerykański o żywej i pogodnej akcji przedstawia epizod wakacyjny z życia rodziny pewnego sędziego, który mądrym postępowaniem łagodzi wybuchy młodości swoich dzieci i broni czystości ogniska domowego. Mądra reżyseria tego filmu walczy o lepsze i inteligentną grą artystów, wśród których wybija się w roli sędziego doskonały Lewis-Stone.

Główna wygrana klasy I-szej 43 Loterii

ZŁOTYCH

100.000

na nr. 132791

padła na los sprzedany przez znaną ze szczęścia kolekturę

„Uśmiech Fortuny”

Bydgoszcz, Pomorska 1 — Toruń, Żeglarska 31

Poza tym w 3-cim dniu ciągnięcia klasy 1-ej bież. Loterii padły wygrane

zł 10.000

na nr. 124826 oraz

zł 5.000

na nr. 155111

Szczęście stale sprzyja graczom tej kolektury!

— Władza wojewódzka zatwierdziła kilka zmian nazw ulic w Bydgoszczy: Jachicie na ul. Konfederacką. Część ul. Chmurnej, stanowiącej przedłużenie ul. Siedleckiej, przyłączono do ul. Siedleckiej. Wreszcie przemianowano ul. Ciemną na ulicę Sułkowskiego, a ul. Sułkowskiego na Aleję Mościckiego.

— Dziś zebranie Sekcji Literackiej RAK o godz. 18 w sali Behrendta (Dawidowski), celem omówienia bardzo aktualnych spraw.

— Wycieczkę do Berlina na 5 dni urzędza Tow. Krajowawce w Bydgoszczy. Cena przejazdu i paszportów w II kl. 47 zł, w III kl. 40 zł. Zgłoszenia do 8 listopada do Orbicie, lub biurze PTK — Zygmunta Augusta nr. 14.

— Sensację budził w sobotę na ulicach Bydgoszczy żołnierz niemiecki w mundurze, z dystynkcjami 96 pułku, który przeszedł przez granicę polską w uzbrojeniu, oświadczył Straży Granicznej, że nie zamierza powrócić do III Rzeszy. Żołnierz tego celem przestępstwa i sporządzenia protokołu przewieziono do Bydgoszczy.

— Dziś o godz. 18 na fali pomorskiej i poznańskiej mówić będzie o Komunalnych Kasach Oszczędności prez. m. Bydgoszczy p. Leon Barciszewski.

— Zgodnie z przepisami § 49 rozporządzenia Wojewody Poznańskiego z dnia 15. II. 1928 r. Dz. Urzęd. Woj. Pozn. nr. 7a poz. 67 dot. ochrony dróg publicznych oraz bezpieczeństwa i porządku ruchu publicznego, Starostwo podaje do publicznej wiadomości, że nalepienie afiszów, plakatów i wszelkiego innego rodzaju ogłoszeń i reklam, dozwolone jest po poprzednim uzyskaniu pozwolenia Starostwa. Równocześnie zwraca się uwagę na to, że nie wolno nalepiać afiszów, plakatów itp. reklam na parkanach i domach. Winnych nie zachowania się do powyższego pociągać się będzie do surowej odpowiedzialności karnej.

— Runął z rusztowania. Podczas odnawiania domu przy ul. Pijarów spadł z rusztowania pracownik dekarcki Józef Nowakowski (Nakielska 165), doznając cięższych obrażeń. Nowakowski zawdzięcza uniknięcie bardziej przykrych następstw upadku zahaczeniu ubraniem o rusztowanie, co spowodowało zahamowanie spadania.

— Piękny czyn przechodniów. W sobotę po południu na ul. Dworcowej potrącony został przez samochód 19-letni Karol Lewandowski (Dwernickiego 5). Wskutek wypadku rozsypany się chłopcu papiery i koperty listowe, które sprzedawał po domach. Papiery uległy zniszczeniu. Na widok rozpaczonego chłopca, przechodnie doraźnie zorganizowali zbiórkę, która dała 2,20 zł i pokryła straty, spowodowane wypadkiem.

— Fortuna uśmiechnęła się Bydgoszczy. Główna wygrana I klasy Loterii Państwowej — 100.000 zł padła na nr. 132.791, sprzedany w znaney ze szczęścia kolekturze bydgoskiej „Uśmiech Fortuny”, ul. Pomorska 1. Posiadaczami szczęśliwego losu są przeważnie ludzie mniej zamożni: pracownik kolejowy z Maksymilianowa, urzędnik prywatny, rzemieślnik, urzędnik kolejowy. Ponadto padły w tej szczęśliwej kolekturze tak poważne wygrane, jak 10.000 zł, 5.000 zł i inne. Szczęście naprawdę sprzyja „Uśmiechowi Fortuny”.

— 40 rzeźników na ławie oskarżonych. Bydgoski Sąd Grodzki rozpatrywał sprawę około 40 miejscowych mistrzów rzeźniczych, którym oskarżyciel zarzucał nie zakładanie plomb na wyroby wędliniarskie. Ponieważ istnieje tego rodzaju bezwzględne zarządzenie, a wina oskarżonych została stwierdzona, Sąd wymierzył wszystkim karę grzywny.

PREMIERY W KINACH.

— „Ptasznik z Tyrolu” w „Marysieńce” gromadzi tłumnie miłośników operetek filmowych. Film jest pełen tańca, śpiewu, a ponieważ wyprodukowano go w ojczyźnie operetki wiedeńskiej, przeto zachwyca lekkością ujęcia, podejścia do tematu i przeducina melodyjnością. W rolach głównych Lil Dagwer i Maria Andergast.

— „Modelka” na ekranie „Lida” — to film, ilustrujący niezwykle dzieje uroczej modelki (Joan Crawford), która na drodze swego życia spotkała i — pokochała jedynakowym, wielkim uczuciem dwu ludzi. Treść pełna emocji prowadzi widza z doków portowych i nędzy wielkiego miasta do bogactwa, przygód i świetlanej miłości. Spencer Tracy i Alla Curtis tworzą idealnie zgraną parę partnerów uroczej Joan.

Notowania giełdowe

URZĘDOWE SPRAWOZDANIE TARGOWE
KOMISJI NOTOWANIA CEN W TORUNIU
z dnia 20 października

Spędzono: 42 sztuk bydła (w tym: bohajów 4, krów 38), 165 świń, 8 cieląt, 4 owce, 7 kóz, 331 warchlaków, 16 prosiąt, 323 koni. Razem 896 sztuk zwierząt.

Placowo za 100 kg żywej wagi — loco Targowisko Zwierzęce w Toruniu:

Krowy: nietuczone, dobrze odżywione 46—54, miernie odżywione 30—38.

Świnie: pełnomięsiste od 120 do 150 kg wagi 104—110, pełnomięsiste od 100 do 120 kg wagi 96—102, pełnomięsiste od 80 do 100 kg wagi (bekonowe) 90—96,00.

ZWIERZĘTA UŻYTKOWE I HODOWLANE

Placowo za sztukę:

Konie: dobre 500—600, robocze 250—300, starsze 30—80.

Krowy: średnie 200—240, starsze i inne 130—160.

Prosięta: 10—15.

Warchlaki: od 18 do 35 kg wagi 24—30.

Przebieg targu. Na konie popyt średni, na bydło popyt dość dobry, na świnie średni. Na prosięta i warchlaki zbyt słaby.

NOTOWANIA GIEŁDY

ZBOŻOWO - TOWAROWEJ W BYDGOSZCZY

z dnia 23 października

Zboża. Pszenica 19,00—19,50; żyto 14,25—14,50; jęczmień browarowy 15,75—16,50; 673-673 g.l. 14,75—15,00; 644-650 g.l. 14,25—14,50; owies 15,25—15,50.

Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gat. I wy. ciałowa 0—30 proc. wł. w. 38,00—39,00; I 0—50 proc. wł. w. 35,00—36,00; IA 0—65 proc. wł. w. 32,50—33,50; razowa 0—95 proc. wł. w. 26,00—27,00; mąka żytnia gat. I 0—65 proc. wł. w. 23,50—24,50; razowa 0—95 proc. wł. w. 19,50—20,50; mąka żytnia 70 proc. eksp. na wywóz do W.M. Gdańska 22,50—23,00; otręby pszen. z przem. stand. 10,25—10,75; średnie 10,75—11,25; grube 11,25—11,75; otręby żytnie z przem. stand. 9,50—10,00; otręby jęczmieńne 10,25—10,75; kasza jęczmieńna kraj. wł. w. 25—26; perłowa wł. w. 25—26; perlowa wł. w. 35,50—37.

Strączkowe, oleiste, koniczyzny, nasiona i inne. Groch Wiktorja 25—29; zielony (Folger) 22—25; wyka jara 13—19; peluska 19—20; rzepak ozimy bez worka 41,00—42,00; rzepak ozimy bez worka 33,50—39,50; siemię lniane 47,00—49,00; mak niebieski 60,00 63,00; gorczyca 33,00—36,00.

Pastewne i inne: Makuchoy: lniane 21,50—22,00; rzepakowe 13,25—14; śrut sojowy 23,25—23,50; ziemniaki jadalne 3,75—4,25; ziemniaki fabryczne za kg % franco fabryka 0,17 $\frac{1}{2}$ —0,18; siłma żytnia luzem 3—3,50; siłma żytnia prasowana 3,50—4; siano nadnoteckie luzem 5,50—6,00; siano nadnoteckie prasowane 6,25—6,75.

Ogólny obrót 1812 ton.

NOTOWANIA CEN NA NASIONA OLEISTE I ŚRUTY

FRANCISZEK WOYTON

Toruń, ul. Grudziądska 15

z dnia 17 października 1938 roku

Na dzień 17 października br., nasze ceny są jak następuje:

Kupujemy i płacimy:	
za rzepak zimowy	zł 40,00—43,00
za rzepak holenderski letni	zł 38,00—40,00
za siemię lniane „Bombay”	zł 44,00—45,00
za siemię kresowe przy 90% czystości	zł 42,00—45,00
za gorczycę	zł 32,00—34,00
Sprzedajemy śruty:	
za rzepakowy	zł 12,50
za lniany	zł 19,00
za kokosowy	zł 18,00
za palmowy	zł 18,00
za sojowy	zł 22,50

za 100 kg.

Hallo, tu Polskie Radio!

Poniedziałek, 24 października

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół: „Jak mały kasztanek ze starym listkiem rozmawiał” — obrazek słuchowiskowy. 11.15 Utwory Modesta Musorgskiego. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Audycja

dla kupców i rzemieślników. 13.30 „Rytm” — audycja muzyczna dla liceów. 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „Ania pozostaje na Zielonym Wzgórzu”. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.15 Kronika naukowa: Nauki społeczne — w opracowaniu dr. Aleksandra Hertza. 16.30 Sylwetki kompozytorów polskich: „Henryk Opleński. (Kwartet smyczkowy). 17.30 „Litwa współczesna” — reportaż. 17.45 Muzyka. 17.50 Emocje w sporcie — felieton. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja Junackich Hufców Pracy. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 Józef Marx: Trio — Fantazja. 21.40 Nowości literackie. 22.00 „Dzieje symfonii” — audycja w opracowaniu Stanisława Gołachowskiego 23.00 Ostatnie wiadomości.

ROZGŁOSNIA POMORSKA W TORUNIU

6.57 Pieśń poranna. 11.15—11.57 Klasyki wiekańscy — płyty. 14.00—14.10 Wiadomości z Pomorza. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Arle operowe — płyty. 18.25—18.30 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22.00—23.00 „Odpływam na zachód” — audycja słowno-muzyczna z cyklu „Wędrowki po świecie” w układzie Stanisława Zadroznego.

PROGRAMY ZAGRANICZNE

15.30 SZTOKHOLM. Koncert muzyki polskiej w wykonaniu Eugenii Umińskiej (skrz.) i Zygmunta Dygata (fort).

19.30 SOFIA. Koncert Beethovenowski.

20.10 Frankfurt. „La Traviata” — opera Verdigo.

20.10 WIEDEN. „Cyrulik z Bagdadu” — opera Corneliusa.

21.00 BRUKSELA FRANC. Utwory Bizeta.

21.00 RZYM. Koncert muzyki współczesnej.

21.00 MEDJOLAN. „Lola” — opera Mule. Dyr. Kompozytor.

21.30 BORDEAUX. „Arlezianka” — opera Bizeta.

21.30 RADIO PARIS. „Amfitrion 38” — poemat muzyczny Bertranda.

21.30 SOTTENS. Koncert symfoniczny. Sol. N. Milstein (skrz.).

Wtorek, 25 października

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik pomorski. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15 Utwory Modesta Musorgskiego. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Audycja

do 11,00 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,15 Fragmenty z op. „Carmen” Bizeta. 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa (z Poznania). 13,00—15,00 Przerwa (patrz programy lokalne). 15,00 „Mam 18 lat” — powieść Janiny Morawskiej dla młodzieży. 15,15 Słuchanka ogólna — dr. Marian Stępiński. 15,30 Muzyka obiadowa (z Łodzi). 16,00 Dziennik południowy. 16,05 Wiadomości gospodarcze. 16,15 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16,25 Recital fortepianowy Zygmunta Lisickiego (z Poznania). 16,55 Pielęgnowanie pacjentów w chorobach przewlekłych — pogadanka — wygł. Janina Kaniewska (z Krakowa). 17,10 Nicolo Paganini: Kwartet D-dur na skrzypce, altówkę, wiolonczelę i gitarę. 17,30 „Z pieśnią po kraju”. 18,00 Audycja dla wsi. 18,30 Audycja dla robotników. 19,00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Dziegielewskiego, Anteli Szlemfińskiej — sopran i Edwarda Wejsisa — tenor. 20,35 Audycja informacyjna: Dziennik wieczorny; Wiadomości meteorologiczne, Wiadomości sportowe; Nasz program na jutro. 21,00 II część Koncertu Inauguracyjnego Sekcji Pomocy Młodemu Muzykom przy Warszawskim Tow. Muzycznym. 22,00 „Przymierze polsko-słowackie w literaturze” — odczyt, wygł. prof. Józef Gołąbek. 22,15 Recital śpiewaczy Mercedes Capelr. 22,40 „Literatura słowiańska Mickiewicza w nowym wydaniu” — szkic literacki Leona Płoszewskiego. 23,55 Przegląd prasy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23,05 Wiadomości z Polski (w języku obcym). 23,15—23,55 Patrz programy Warszawy II.

ROZGŁOSNIA POMORSKA W TORUNIU

6.57—7.00 Pieśń poranna. 10.00 Różne tańce (płyty). 10.55—11.00 Program na jutro. 11.15—11.57 Claude Debussy (płyty). 13.00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13.50—14.00 Wiadomości z Pomorza. 15.15—15.30 Audycja dla dzieci — „Figle małego nieponia” — opowiadanie Marii Bornulowej. 18.00 Rozmowa z rolnikami — przeprowadzi inż. Andrzej Mikiewicz. 18.10 Pogadanka społeczna. 18.15 Mistrzowski dialogi — fragment z „Rzeczypospolitej” Platona. 18.25—18.30 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.55 do 23.00 Aktualności. 23.05 Zakończenie audycji.

Znakomity

KOZŁAK

poleca

5444

BROWAR KUNTERSZTYN S. A.

Największy wybór najniższe ceny

na białawy trykoty swetry bieliznę galanterię

Fawel 1508

Składanowski

Toruń, St. Rynek 24

Kredyt na asygnaty.

Nogi, ręce

sztuczne, aparaty, gorsety wykonują

1744

Bracia Kamińscy

Zakład Ortopedyczny

Toruń, Św. Ducha 21.

Gabinety sypialnie

pokoje stołowe

kuchnie

meble wyściełane

poleca na dogodnych warunkach

Fabryka Mebli

Zenon KOWALEWSKI

Toruń N. Rynek 18.

1783

Motocykl

setka, jak nowa okazuj

nia na sprzedaż. Katafias

Toruń, Rynek Nowomiejski

25, tel. 1447. (1827)

Lampki na groby

Gromnice

Olej do palenia

poleca

1798

drogeria Foto-Szady

Toruń, Stary Rynek 35.

Gabinety Kluby

310

lampy stojące,

pokoje kombinowane

poleca firma

Bracia Tews

Toruń, Mostowa 30

Abażurki

na groby z wkładką wzmo-

cnioną 5 groszy

Hurtownia Drogerijna

Jan Kapczyński

Toruń, Szeroka 35. 1815

Piekarnię

dobrze prosperującą

sprzedam. Oferty pod

„Piekarnia” do „Gazety

Pomorskiej” oddział w

Bydgoszczy. (5872)

Kuchnie

Jadalnie, sypialnie,

gabinety, tapczany

poleca

T. Kasprowicz

Toruń, Prosta 5. 847

Szlachetne tynki

własnej wytwórni do naby-

cia w każdej ilości. Pole-

camy również tynki myte,

sztuczny granit we wszyst-

kich kolorach, znany zeszej

dobroci, naszej isbrykacji.

Do nabycia również mar-

murki do lastrica — białe,

zielone, czarne, czerwone,

żółte, serpentyna carara, sto-

pnie lastricowe. Adres „ELE-

WACJA” Gdynia, Morska

49, telefon 22-73. Oddział

Warszawa, ul. Widok 22.

Toruń, ul. Mostowa 11, tel.

26-05. — Bydgoszcz, Archib.

P. Wawrzon, ul. Długa 22,

telef. 24-13. Katowice, ul.

Kościuszki 3. 6729

RYNEK PRACY

Ogniw

elektrycznych (galwa-

nicznych) majster lub

znający dobrze produk-

cję potrzebny natych-

miast. Zgłoszenia War-

szawa, Wspólna 50. Boh-

dan Kałęzny. (12506)

MIESZKANIA

Mieszkanie

3-pokojowe komfortowe

w nowym domu do wy-

najęcia. Mroczkowski, ul.

Słowackiego 37. (1828)

Pokój umeblowany

poszukuję od zaraz bli-

sko dworca głównego w

Gdańsku. Zgłoszenia pod

ar. 8606 do „Gazety Gdań-

skiej”. (8606)

VI. Co 38/38. WYWOŁANIE (10782)

Elza Körber z domu Hannemann, wdowa, zam.

w Gdyni, ul. Śląska nr. 22/24, wniosła o wywoła-

nie listu hipotecznego, utworzonego dla hipoteki

zapisanej na jej rzecz, w księdze gruntowej Gd-

ynia wykaz 176 w dziale III pod liczbą 7 w kwocie

25.000 marek z tytułu pożyczki na podstawie zezwo-

lenia z dnia 14. I. 1914.

Posiadaczka powyższego listu wzywa się, by naj-

później w terminie wywoławczym do dnia 6. 2. 1938

r. o godz. 12 pokój 43 w podpisanym Sądzie zgłosił

swe prawa i przedłożył dokument, gdyż w przeciwnym

razie uzna Sąd dokument ten za pozbawiony

mocy prawnej.

Gdynia, dnia 7 października 1938.

Zl. 752/I. Sąd Grodzki.

RATUJCE WŁOSY!

Mag Nr. 1

usuwa łupież, wypadanie

włosów. SES

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłasza przetargi publiczne na dzień 15 listopada 1938 r.

nr. V-51/38.

Na dostawę różnych narzędzi i przyrządów dla

służby drogowej i warsztatowej jak: cegi, drągi że-

łazne, grabie, gryzy, imadła, klucze, łopaty, młoty,

rozwiertaki itd. razem ok. 125 poz.

nr. V-52/38.

1. Poduszki maźnicze 6-knotowe 125x210 szt. 3500

2. Poduszki maźnicze 6-knotowe 160x270 szt. 450

Dostawa w/g rysunku nr. 1136 i warunków techn-

icznych M. K. z dn. 22. II. 34, oraz uzupełnień z d.

17. X. 36. nr. M. Z. IX/902/239 i z d. 10. I. 38. nr.

M. Z. IX/902/244. Poduszki winny zawierać conaj-

mniej 60% wełny krajowej.

Termin dostawy partiami na żądanie Głównego

Magazynu Zasobów w Bydgoszczy do dnia 1. XI.

Tabela loterii

NIEURZĘDOWA z dnia 21 października

I i II ciągnięcie
GŁÓWNE WYGRANE

Wygrane po 62.50

Stoła dzienna wygrana Zł 10000 na nr 132791
Zł 50000 na nr 134254
Zł 25000 na nr 60759
Zł 15000 na nr 42345
Zł 5000 na nr 20865
Zł 2000 na nr 3637 22954 153025 138416
Zł 1000 na nr 13035 46626 61870 82263
Zł 500 na nr 23225 27582 45877 76004 101899 107756

53 399 590 8 902 1248 531 621 739 984
2284 464 567 741 3312 632 837 642 4082 132
37 441 517 878 5 217 401 30 543 883 6269
462 88 653 775 7135 56 231 373 94 428 56
734 871 957 8299 433 706 88 902 18 9257
443 533 743 918
10019 113 254 643 709 39 807 990 11168
476 500 609 777 89 91 829 12264 92 373 638 84
417 509 29 707 76 802 13103 272 326 48
729 84 847 925 14450 522 67 647 939 76768
15078 737 814 16070 283 358 778 842 17387
731 822 906 18123 47 246 326 539 51 935 77
19315 562 631 79 793

114276 452 152285 973 116291 399 404 19
71 820 117019 332 681 723 819 118131
468 528 638 746 882 119383 484 664 939
40
120643 713 57 938 42 121003 110 248 75
369 84 629 792 919 77 122067 304 6 19 92
462 99 123548 713 124480 543 607 820 996
125086 186 264 312 417 679 987 126071 71
178 323 54 472 668 773 869 89 127226 643
763 128010 59 93 685 880 931 129093 363
423 76 91 506 32 69 73
130151 131065 247 536 845 988 131065
247 536 845 988 132200 324 415 689 801
16 28 47 953 133431 93 690 891 97 134079
127 479 981 648 942 43 77 135155 222 32
38 468 80 632 871 952 136036 377 444 63
84 750 919 137152 302 30 64 607 970
4818524 680 781 869 139349 482 549 600
140001 200 83 341 407 551 141222 313
77 79 414 31 697 953 142002 88 357 65 74
515 713 143156 227 620 144072 107 54 224
566 447 58 641 712 70 84 145023 44 84 537
146219 879 147067 339 414 517 690 759 993
239 535 76 789 875 149298 579 639
150228 677 708 849 151266 392 94
152721 814 133681 723 154742 56 155101 57 204
569 927 156030 165 406 618 157172 291 413 597
712 158043 387 516 828 926 44 159077 174 317
644

72 822 46294 566 630 47602 84 48034 493
539 48 73 818 908 97 49702 40 825
50022 878 51012 50 81 52022 309 759
858 53022 389 564 649 782 54482 751
55182 223 397 628 825 57622 44 58233 448
724 828 98971 916
60189 277 500 647 61055 136 62434
63488 64201 540 65672 66278 67016 221
711 68181 568 92 791 902 17 69808 11 955 374
70151 677 71064 743 46 72816 921 99
73490 74316 74 597 75275 370 519 864
76131 77133 78363 415 79226 435 932
80371 69 446 525 760 81189 913 82620
961 83289 477 84045 118 742 809 85902 78
86039 284 744 87830 88618 89259 755
91030 54 931 93499 816 94238 453 687
95064 96170 544 689 839 97815 908 98137
297 392 638 80 99485 502 837

112515 949 113063 114729 115588 647
796 116182 326 117014 118131 525 934
119549 634
120009 734 121677 123366 574 126877
129734 940
130684 131722 955 134814 135203 713
137231 455 780 138892
140285 142375 144096 145480 567 146191
147451 849 148443 520 149660
150048 151592 153590 862 154766
155545 157503 625 158672 981

Wygrane po zł 62.50

172 504 1174 310 79 707 2566 3124 683
761 4099 943 97 5169 291 980 6048 7893
8466 660 704 9114 708
10059 548 608 15 786 11149 813 12021
268 734 13068 833 14578 15079 391 16800
14 32 956 99 17446 673 4 736 926 18031 64
728 19092 474
20071 193 712 21444 22075 214 379 807
23195 7 735 24744 25387 652 845 26197 769
27129 28245 393 29018 282 383 678
30900 36 70 31021 137 616 87 32882 924
33287 478 34589 648 740 36260 37239 75 98
38054 141 206 39711 982
40863 91 41302 571 42356 451 43340 435 97
44358 45394 869 916 46418 23 902 3 37
95 47090 109 371 712 48055 317 412 677
49026 360
50554 959 51467 52275 504 716 952 53200
665 54143 56073 403 785 57388 805 59260
525 640 729 40 961 85
60140 67 667 61750 862 69 62241 474
776 63503 905 64750 996 65323 880 959
66422 504 642 794 57612 43 834 68134 374
716 899 69078 355 9205
70578 783 880 72029 92 511 74506
642 75732 55
76354 77165 78292 342 461 585 79080 163
514

Wygrane po 125

80090 82752 83171 84222 814 85381 894
86188 885 87525 32 38 955 85161
90339 91060 86 312 92522 848 93 981
93095 197 771 94228 965 96208 401 598
99 97702 39 98211 99635
100176 676 101471 708 102412 794
103228 469 607 879 104119 105751 910
69 105782 107624 108012 660 958 109764
110008 455 936 111480 711 112436 650
820 53 113600
114907 115173 98 413 866 70 939 116374
564 769 877 117176 118346 119826 27
993
120714 866 79 121087 245 350 993
122268 923 47 123756 804 124158 125566
741 995 126101 432 867 955 127626 991
128038 911 129356
131420 533 743 48 866 132514 30 133391
739 134160 409 962 135915 136086 130 374
411 758 919 137384 701 138137 541 633
139054 218 424 70 621 941
141263 142080 746 143021 34 466 144110
232 409 523 653 145042 146844 55 147519
68 148613 730
150710 882 151954 82
152483 153094 176 87 385 830 155279 367 520
157307 743 158577

III ciągnięcie
Wygrane po zł 125

818 1393 4026 58 6109 469 8362 435 9348
11990 14903 13242 57 16307 18762
20107 779 21536 22174 941 23278 421
932 77 24874 25298 336 777 28180 647 870
29446
30885 31220 76 32439 999 33004 650 93
34230 37349 38122 39568 656 782 884
40399 773 42715 936 44433 45236 48006
731 856
50199 51596 53225 965 54336 55085 317
403 57162 644 68
60682 61420 63904 66515 69995
70166 221 819 71680 73199 74312 458
607 75179 860 76583 78496 79291 707
80272 574 81482 890 84089 86466 921
87207 565 88224 89873
90886 92256 95473 703 97430 56 581
99051 336 998
100647 842 101396 676 102468 104014
105067 106173 961 108598 109965
111575 112115 113810 116026 68 822
117294 119270
120070 820 126916 128354
130891 131405 44 132274 133900 135868
136012 117 139140 274
140622 141606 977 142233 510 143495
144794 1548 145541 708 146837 147005 170
150123 153041 504 154724 29 810 922
155558 741 157500 158914

IV ciągnięcie
GŁÓWNE WYGRANE

Stoła dzienna wygrana zł 20.000 pada na nr. 121061
Zł 5.000 na nr-y: 34351 70693 87455
Zł 2.000 na nr-y: 12318 19870 124124
Zł 1.000 na nr-y: 10573 41120 108191
Zł 500 na nr-y: 3276 9272 10596 23921 35140
44550 53248 53647 55269 75348 111580 124296
148184
Zł 250 na nr-y: 518 2579 5248 10067 11834
15162 18917 20718 20839 29915 30878 53735 58875
59833 60685 66354 73066 76680 96157 116068 116327
125597 130588 146620 148687 154005

Wygrane po zł 125

1316 605 7286 541 8207 845
10480 652 704 11883 13778 14471 637
15965 16041 18380
20514 927 21442 23569 25375 26427
28649 29316
30213 76 831 31433 587 32835 34628
35539 38147 213 802
40255 321 750 402127 570 84 624 941
43541 44130 642 830 45738 41 46455 553
817 47041 203
50054 323 51187 435 626 52498 663 840
54636 55214 56656 840 57375 59199
60421 61334 51 402 582 62568 64187 892
65009 258 767 66663 67252 68776 833
70147 674 71256 98 73271 500 74063
77680 839 78192 79046 320 77 778
81001 553 82293 704 816 83206 86262
87978 89652
90639 91505 611 92011 249 94928 98047
100047 101767 103418 88 104814 105486

Wygrane po zł 62.50

178 762 1189 236 89 971 2044 100 3065
478 55 532 76 4086 112 79 822 5371 494
6119 7895 963 9141 68 594 922
10741 11042 72 692 834 68 12000 43 46
459 940 13046 502 14032 52 956 15218
16127 269 658 15755 750 57 18227 19150
320 51 528 914
20080 194 21833 22178 531 658 59 23090
803 24484 25499 515 604 701 31 26025
90 354 27983 28459 780 29361 917
30453 518 40 748 31187 995 32081 123
744 33787 34108 722 934 35124 201 526
36165 419 37137 484 939 39243 97 307 755
40058 894 41371 533 42212 403 685
43190 339 516 896 931 43 44870 45024 406

Andrzej Soutar

Tajemnicze drogi

42) Autoryzowany przekład Apolonii Drzemieckiej

— Z tego wszystkiego widzę, że pan stracił wiarę w Carisbrooka — rzekła po dłuższej chwili.

— Wcale tego nie mówię. Tylko i ty musisz powziąć jakieś postanowienie. Albo bądź mu całkowicie wierna, albo z nim skończ. Zaczynam się obawiać, że możesz nagadać jakichś głupstw na śledztwie. Będą ci zadawać dużo dziwnych pytań i jeżeli nie będziesz pewna siebie i rozsądna, rzucą się na Carisbrooka jak wściekłe psy. Nie gniewaj się na mnie Pat, ale mówię ci to wszystko, aby cię przygotować do tego, co może niechybnie nastąpić. A teraz moja droga, co będziesz robić do mego powrotu?

— Zostanę tutaj oczywiście.
— A na służbie możesz polegać?
— Naturalnie. Zapewniam pana, że nie obawiam się zostać sama.
— To mi się podoba! Oczywiście, nie ma się czego obawiać, wołałem jednak się upewnić.

Nie trzeba jej niepotrzebnie alarmować — pomyślał sobie. — Inna kobieta, znajdując się w jej położeniu, wołała by spędzić noc w hotelu, aniżeli zostać samą w tym ogromnym domu.

Sięgnął do kieszeni i wyciągnął ku zdumieniu Patrycji mały rewolwer.

— Czy próbowałaś kiedy strzelać z takiej historii? — pytał. Niewielu trafia do celu z takiej zabawki, ale...

Sięgnęła po broń i oglądała ją ze wszystkich stron.

— Po co mi to potrzebne?
— O, aby nastraszyć kogoś — śmiał się sędzia. Gdyby zaszła potrzeba, strzelaj. Naboje są ślepe, ale halas jest świetną obroną. Czuję bym się pewniejszy, gdybyś do miała przy sobie do mego powrotu.

Gdyby sędzia przewidział jakie będą następstwa jego rady, nie wyjeżdżał by do Londynu z tak lekkim sercem. Podróżował pociągiem. Był w dobrym humorze. Nawiał rozmowę ze swymi współtowarzyszami podróży. Zabawiał swych słuchaczy wnikiem w ich myśli, wyciąganiem wniosków. (Z lubością myślał o tym, co by to było, gdyby za młodych lat wziął się do wwiadowczej pra-

cy). Naprzykład zwracał się do swego sąsiada: — Widzę, że pan omal nie spóźnił się na pociąg dzisiejszego rana. Wyszedł pan z domu w złym humorze! Ha, ha, ha! Skąd o tym wiem? Snurowało u lewego buta zerwane, w pośpiechu więc związałem je pan, gdyż nie starczyło czasu na wciągnięcie innego lub na zmianę butów. Oczywiście, że taka rzecz może wprowadzić człowieka z równowagi. Były to rzeczywiście głupstwa i dziecko też potrafiło by dojść do podobnych wniosków z tą różnicą, że dziecku nie przyszło by na myśl wspominać o nich.

Cringle wysiadł na dworcu Victoria. Udał się do kiosku i kupił gazetę. Następnie spojrzął na rząd książek i udawał, że studjuje tytuły. Ktoś podszedł szybko do kiosku i stanął obok niego. Nie zamienili ze sobą ani jednego słowa, ale gdy nieznajomy oddalił się, sędzia udał się w ślad za nim i wszedł do jego taksówki.

— Spiesz się, Smithers — rzekł sędzia. Musisz mi wszystko opowiedzieć po drodze. Mam bardzo ważną sprawę do załatwienia w West Endzie.

— Nie jedzie pan do Westminster?
— Nie — odparł Cringle. — Nie będę dziś w domu nocował. Muszę wrócić do Sussex przed jędnastą.

— Włamano się do pana — informował agent. Staruszek tylko lekko zmarszczył brwi.
— Niemożliwe! Co wzięli?
— Portfel.
— Ha, ha! To świetnie! Mam nadzieję, że nic więcej?

— Owszem, pocisk z wiatrówki w nogę — odrzekł spokojnie Smithers.

— Tak, to nie jest dla mnie niespodzianką. Wiedziałem, że przyjdą po portfel. Czy zawiadomił pan kupców z Hatton Garden, aby uważali na „sprzedawcę“?

— Oczywiście, sir.
— Doskonale — rzekł Cringle. Jeszcze jedna rzecz, czy to ten, którego podejrzewaliśmy?

— Z całą pewnością, sir.
Cringle uśmiechnął się z zadowoleniem. — Przechywałem, że tak będzie — rzekł po chwili. Ja

nigdy się nie myślę mój chłopcze. Mówisz, że strzelałeś z wiatrówki? Swoją drogą muszę ci przyznać, że umiesz strzelać. Żeby trafić w ciemności, to sztuka! Ale dzięki temu go wytropimy.

Wsunął rękę do kieszeni i wyciągnął małe tekturowe pudełeczko. Chciał właśnie powiedzieć Smithersowi, że dał Patrycji rewolwer z pustymi nabojami, gdy nagle przekonał się, że dał jej z prawdziwym!

Tekturowe pudełeczko zawierało sześć pustych nabo, które nabył przed paru dniami.

— Smithers!
— Sir?
Zatrzymaj taksówkę, pędź do najbliższej budki i zadzwoni do panny Merriman. Piorunem! Coś strasznego może się stać!

Agent wyskoczył przy budce, ale prawie natychmiast wrócił.

— Kabel uszkodzony sir — zawiadomił sędziogo.

— Do pioruna! — krzyknął Cringle. Ktoś przeciął linię!

— Najlepiej będzie, jeżeli pojedziemy tam natychmiast — radził Smithers.

— Czym? — drwił sędzia Ta przekłeta pułapka na szczury? Wsiadaj! Ja zapłacę szofera, a ty złap maszynę z najbliższego garażu. Ale coś, co potrafi się ruszać! Ja tu poczekam.

ROZDZIAŁ XVIII.

Było jeszcze dość wcześnie, gdy do bawialni w Bankstone House wpadła przerażona pokojówka, wołając w alarmujący sposób:

— Madam! Kucharka i ja słyszałyśmy kroki na górze!

Patrycja zauważyła, że dziewczyna była u progu hysterii.

— Siadaj! — zgromiła ją ostro. Tak! Na tym krzesle! A teraz powiedz mi spokojnie, co się stało?

— Ktoś — na górze — w pokoju pana! — jąkała się przerażona pokojówka.

— Nie pleć głupstw — krzyknęła Patrycja. Drzwi do tego pokoju zamknięte są na klucz.

Jednakże i jej udzielił się lek dziewczyny.

— O, to jest przerażające — jąkała dziewczyna. — Niech pani posłucha!

— Nic nie słyszę.
— Ale myśmy słyszały wyraźne kroki, panienko.
— Gdzie jest Jennings?

(Ciąg dalszy nastąpi)